ZAKON O PORESKOM POSTUPKU REPUBLIKE SRPSKE ("Sl. glasnik RS", br. 78/2020 i 37/2022)

ZAKON O PORESKOM POSTUPKU REPUBLIKE SRPSKE

("Sl. glasnik RS", br. 78/2020 i 37/2022)

GLAVA I OSNOVNE ODREDBE

Predmet Zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se organizacija i nadležnost Poreske uprave Republike Srpske, prava i obaveze poreskih obveznika, poreski postupak, plaćanje poreskih obaveza, redovna i prinudna naplata poreskih obaveza i drugi načini prestanka poreskih obaveza, poreska kontrola, posebna kontrola, postupak po pravnom lijeku i nadzor u oblasti poreza u Republici Srpskoj.

Definicije

Član 2

Pojmovi korišćeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

1) porez je svaka obaveza plaćanja koju je poreski obveznik dužan da uplati u korist budžeta Republike Srpske, opština, gradova i fondova, koja predstavlja nepovratno, prinudno davanje, a obuhvata poreze, doprinose, takse i naknade,

2) sporedno poresko davanje je svaka obaveza plaćanja u korist budžeta Republike Srpske, opština, gradova i fondova, proistekla iz obaveze plaćanja poreza, uključujući kamatu na porez, troškove postupka i druga plaćanja koja su propisana poreskim propisima, kao i novčane kazne za prekršaje,

3) poreska obaveza je obaveza plaćanja poreza dospjelih za plaćanje u rokovima koji su propisani poreskim propisima,

4) poreski dug je dospjela, a neizmirena poreska obaveza i sporedno poresko davanje,

5) poreski obveznik je fizičko ili pravno lice, dio pravnog lica ili drugi subjekti koji su u skladu sa poreskim propisima u Republici Srpskoj (u daljem tekstu: Republika) obavezni da plate porez,

6) poreski posrednik je lice koje je u skladu sa poreskim propisima dužno da od bilo kojeg subjekta, obustavom ili na neki drugi način, prikuplja i uplati porez,

7) poreski propisi su zakonski i podzakonski akti kojima se propisuju porezi i sporedna poreska davanja ili kojima se uređuje plaćanje poreza i sporednih poreskih davanja, kao i svi drugi zakonski i podzakonski akti za čiji inspekcijski nadzor je nadležna Poreska uprava Republike Srpske (u daljem tekstu: Poreska uprava),

8) poreska tajna je svaki podatak o poreskom obvezniku sa kojim raspolaže Poreska uprava, koji se može dati drugim licima samo u slučajevima predviđenim ovim zakonom,

9) knjige i evidencije predstavljaju dokumentaciju o poslovanju, transakcijama, plaćanjima, prihodima i rashodima poreskog obveznika koje se vode u skladu sa poreskim propisima i propisima kojima se uređuje oblast računovodstva.

Primjena Zakona

Član 3

Na poreski postupak primjenjuju se odredbe ovog zakona, a na sve što nije propisano ovim zakonom primjenjivaće se odredbe propisa kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Poreska tajna

Član 4

(1) Poreska uprava dužna je da obezbijedi sigurnost i povjerljivost poreskih informacija i podataka prikupljenih od obveznika koji bi u slučaju otkrivanja mogli da pričine štetu poreskom obvezniku.

(2) Lice zaposleno u Poreskoj upravi dužno je da kao službenu tajnu čuva podatke i informacije dobijene prilikom rada.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, Poreska uprava dužna je dati podatke i informacije koje čuva kao službenu tajnu:

1) republičkim organima uprave i upravnim organizacijama, organima jedinica lokalne samouprave i institucijama koje vrše javna ovlašćenja, a koje su dužne da dobijene podatke čuvaju kao službenu tajnu,

2) nadležnom sudu, Javnom tužilaštvu i Ministarstvu unutrašnjih poslova,

3) stranim poreskim vlastima, u skladu sa međunarodnim ugovorima,

4) drugim licima, uz pismeni pristanak obveznika,

5) poreskim administracijama u Bosni i Hercegovini prema posebnom sporazumu.

(4) Poreska uprava dužna je da omogući Ministarstvu finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo) nesmetan i kontinuiran pristup poreskim karticama poreskih obveznika, kao i drugim službenim evidencijama koje vodi, a Ministarstvo je te podatke dužno da čuva kao službenu tajnu.

(5) Poreskom tajnom ne smatraju se:

1) informacije i podaci za koje obveznik u pisanom obliku izjavi da se ne smatraju poreskom tajnom,

2) informacije i podaci dati u takvom obliku da se ne mogu povezati sa pojedinačnim obveznikom ili se na drugi način ne mogu identifikovati,

3) ime i identifikacioni broj obveznika,

4) informacije i podaci koji se mogu koristiti tokom istrage ili postupka u vezi sa krivičnim djelima iz oblasti poreza,

5) podaci iz Jedinstvenog sistema za potrebe korisnika sistema, a odnose se na djelokrug njihovog rada,

6) podaci koji su sadržani u Godišnjem uvjerenju koje izdaje Poreska uprava ako se daju ovlašćenom sindikatu, na njihov zahtjev, u svrhu zaštite prava radnika,

7) podaci o dospjelom a neplaćenom dugu poreskih obaveznika ako se daju sredstvima informisanja, ili se objavljuju na internet stranici Poreske uprave u vidu izvještaja o radu,

8) informacije i podaci koji se prikazuju zbirno, ili su obrađeni nekom od statističkih metoda (prosječna bruto plata, prosječna plata, ukupan iznos doprinosa, poreza i slični podaci).

(6) Osim slučajeva propisanih u stavu 3. ovog člana, Poreska uprava dužna je dati podatke i informacije o stanju poreskog duga određenog poreskog obveznika, i licu koje dokaže pravni interes, na njegov pismeni zahtjev.

(7) Pravni interes postoji kod lica koje je u pravnom odnosu sa poreskim dužnikom i ima određeno potraživanje prema poreskom dužniku, a koje je proizašlo iz tog pravnog odnosa.

GLAVA II NAČELA PORESKOG POSTUPKA

Načelo zakonitosti

Član 5

(1) Poreska uprava ostvaruje svoje nadležnosti na način propisan ovim zakonom i drugim propisima.

(2) U slučajevima kada je Poreska uprava ovlašćena da postupa na osnovu diskrecionih ovlašćenja, dužna je da to čini u skladu sa svrhom tih ovlašćenja i u okviru zakona.

(3) Poreska uprava dužna je da utvrđuje sve činjenice koje su bitne za donošenje zakonite i pravilne odluke, posvećujući jednaku pažnju svim činjenicama i okolnostima, kako onima koje terete poreskog obveznika, tako i onima koje mu idu u korist.

Načelo vremenskog važenja poreskih propisa

Član 6

(1) Poreska obaveza utvrđuje se na osnovu propisa koji su bili na snazi u vrijeme njenog nastanka, osim ako je, u skladu sa ustavom i zakonom, za pojedine odredbe zakona predviđeno da imaju povratno dejstvo.

(2) Radnje u poreskom postupku uređene su propisima koji su na snazi u vrijeme kada se preduzimaju.

Načelo fakticiteta

Član 7

(1) Poreske činjenice utvrđuju se prema njihovoj ekonomskoj suštini.

(2) Ako se određenim pravnim poslom (simuliranim pravnim poslom) prikriva neki drugi pravni posao, za utvrđivanje poreske obaveze osnovu čini pravni posao koji se prikriva (disimulirani pravi posao).

(3) Kada su prihodi, odnosno imovina, ostvareni suprotno propisima, Poreska uprava utvrđuje poresku obavezu u skladu sa zakonom kojim se uređuje odgovarajuća vrsta poreza.

Načelo postupanja u dobroj vjeri

Član 8

(1) Strane u postupku su dužne da postupaju u dobroj vjeri.

(2) Učestalost i trajanje poreske kontrole ograničavaju se na razumnu mjeru.

Načelo prinudne naplate

Član 9

Poreska uprava dužna je da u postupku prinudne naplate primijeni mjere i sredstva prinudne naplate koja su primjerena u odnosu na visinu poreskog duga, vodeći pri tome računa o ekonomičnosti i efikasnosti naplate poreske obaveze.

GLAVA III ORGANIZACIJA I NADLEŽNOST PORESKE UPRAVE

Organizacija Poreske uprave

Član 10

(1) Poreska uprava je republička uprava u sastavu Ministarstva.

(2) Sjedište Poreske uprave je u Banjoj Luci.

(3) Poreska uprava organizuje se u sjedištu, područnim centrima, područnim jedinicama i privremenim kancelarijama i drugim organizacionim jedinicama uređenim aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Poreskoj upravi.

(4) Poreskom upravom rukovodi direktor, koga postavlja i razrješava Vlada.

Posebne odredbe o odgovornosti zaposlenih u Poreskoj upravi

Član 11

(1) Na radnopravni status, kao i plate postavljenih i zaposlenih lica u Poreskoj upravi primjenjuju se propisi kojima se uređuju radni odnosi i plate u republičkim organima uprave.

(2) Osim težih povreda radnih dužnosti utvrđenih propisom kojim se uređuje radnopravni status državnih službenika i namještenika u republičkim organima uprave, smatra se da su državni službenici i namještenici u Poreskoj upravi izvršili težu povredu radnih dužnosti i ako:

1) odbiju da daju besplatne informacije poreskim obveznicima na njihov zahtjev,

2) ne izdaju poresko uvjerenje u propisanom roku, odnosno bez objektivno opravdanog razloga ne donesu rješenje o odbijanju,

3) blagovremeno ne ažuriraju podatke koji se unose u poreske evidencije,

4) blagovremeno ne preduzmu propisane mjere za naplatu poreskih obaveza,

5) u propisanom roku ne dostave obavještenje poreskom obvezniku o postojanju preplate poreskih obaveza,

6) namjerno ili iz krajnje nepažnje pogrešno evidentiraju obavezu poreskog obveznika u poreskim evidencijama.

(3) Direktor Poreske uprave donosi pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Poreskoj upravi, na koji

Vlada daje saglasnost.

Nadležnost Poreske uprave

Član 12

(1) Poreska uprava nadležna je za:

1) registraciju i identifikaciju poreskih obveznika,

2) uspostavljanje i vođenje registra poreskih obveznika,

3) utvrđivanje poreske obaveze u skladu sa zakonom,

4) vršenje kontrole zakonitosti i pravilnosti primjene poreskih propisa, uključujući obračun i uplatu poreza i kamata,

5) vršenje kontrole zakonitosti i pravilnosti primjene posebnih propisa, kada je za to ovlašćena tim propisima,

6) redovnu i prinudnu naplatu poreza i sporednih poreskih davanja,

7) kontrolu obračuna bruto plata zaposlenih lica u smislu zakona i odredaba Opšteg kolektivnog ugovora i ostalih ugovora zaključenih na osnovu njega,

8) otkrivanje i sprečavanje izvršavanja krivičnih djela i poreskih prekršaja u okviru svoje nadležnosti i podnošenje izvještaja Javnom tužilaštvu,

9) vođenje prvostepenog poreskog postupka,

10) izricanje zaštitnih mjera i sankcija za poreske prekršaje u skladu sa zakonom,

11) vođenje poreskih evidencija i poreskog knjigovodstva,

12) vođenje fiskalnog registra nepokretnosti i drugih propisanih registara,

13) vođenje Jedinstvenog sistema registracije, kontrole i naplate doprinosa,

14) izdavanje potvrda o rezidentnosti fizičkim i pravnim licima,

15) informisanje i edukaciju poreskih obveznika, na njihov zahtjev, o postojećim porezima, postupcima i uslovima plaćanja poreza, njihovim pravima i obavezama, kao i o poreskim propisima,

16) izdavanje uvjerenja o podacima o kojima vodi službenu evidenciju,

17) vršenje kontrole priređivača igara na sreću u odnosu na zakonitost plaćanja poreskih obaveza i priređivanja igara na sreću u okviru poreske kontrole,

18) izradu izvještaja o radu i njihovo objavljivanje na internet stranici Poreske uprave,

19) druge poslove u skladu sa zakonom.

(2) Osim nadležnosti iz stava 1. ovog člana, Poreska uprava je nadležna i za inspekcijski nadzor nad obavezom registracije poslovnih subjekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad inspekcija u Republici Srpskoj.

(3) Ministar finansija (u daljem tekstu: ministar) donosi pravilnik kojim propisuje formu, sadržaj i način izrade i objavljivanja izvještaja o radu Poreske uprave.

Obaveza pružanja stručne pomoći

Član 13

(1) Republički organi uprave, organizacije, javna preduzeća, ustanove i fondovi dužni su da pruže neophodnu stručnu pomoć Poreskoj upravi u izvršavanju poslova i zadataka iz njene nadležnosti.

(2) Ministarstvo unutrašnjih poslova obavezno je da na zahtjev Poreske uprave pruži pomoć Poreskoj upravi u postupcima kontrole i naplate poreza.

(3) Koordinaciju aktivnosti Inspektorata, Ministarstva unutrašnjih poslova i Poreske uprave vrši zajedničko radno tijelo, koje imenuje Vlada, u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad inspekcija u Republici.

Međunarodna pravna pomoć u poreskim pitanjima

Član 14

(1) Poreska uprava ima pravo da u svom radu zatraži i pruži međunarodnu pravnu pomoć.

(2) Pod međunarodnom pravnom pomoći, u smislu ovog zakona, smatra se pravo Poreske uprave da se u rješavanju određenog poreskog predmeta za pomoć obrati inostranom poreskom organu, kao i da tom organu, o određenom poreskom obvezniku, dostavi podatke i dokumentaciju sa kojima raspolaže.

(3) Pružanje međunarodne pravne pomoći zasniva se na međunarodnim ugovorima.

(4) Ako nije sklopljen međunarodni ugovor, pravna pomoć se pruža u slučaju da postoji uzajamnost, da dostavljanje podataka ne ugrožava javni poredak i druge interese Republike, da ne postoji opasnost odavanja službene, trgovinske, industrijske, tehnološke ili profesionalne tajne, kao i da davanje podataka obvezniku neće proizvesti štetu nespojivu sa svrhom pravne pomoći.

(5) *(brisano)*

Jedinstveni sistem registracije, kontrole i naplate doprinosa

Član 15

(1) Poreska uprava vodi Jedinstveni sistem registracije, kontrole i naplate doprinosa (u daljem tekstu: Jedinstveni sistem), koji predstavlja administrativnotehnički sistem posredstvom kojeg Poreska uprava vrši registraciju, kontrolu i naplatu doprinosa i prikupljanje podataka od obveznika uplate doprinosa i osiguranika.

(2) Korisnici Jedinstvenog sistema su Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, Javni fond za dječiju zaštitu Republike Srpske i Zavod za zapošljavanje Republike Srpske (u daljem tekstu: korisnici sistema).

(3) Subjekti upisa u Jedinstveni sistem su uplatioci doprinosa i obveznici doprinosa.

(4) Baza podataka Jedinstvenog sistema je jedinstvena evidencija o svim obveznicima uplate doprinosa i obveznicima doprinosa, podacima neophodnim za kontrolu uplate doprinosa i podacima za ostvarivanje prava po osnovu obaveznog i dobrovoljnog osiguranja.

(5) U Jedinstvenom sistemu se sačinjavaju izvještaji o rizičnim uplatiocima doprinosa i identifikuju oni obveznici koji izbjegavaju obavezu uplate, isplaćuju ili prijavljuju manje iznose po osnovu obaveze uplate doprinosa, odnosno ne podnesu prijavu za registraciju u Jedinstveni sistem.

(6) Poreska uprava omogućava nesmetan pristup korisnicima Jedinstvenog sistema bazi podataka Jedinstvenog sistema, prenos i korišćenje podataka iz njihovog djelokruga.

(7) Poreska uprava izdaje obveznicima doprinosa godišnje uvjerenje iz Jedinstvenog sistema, koje sadrži podatke o stažu osiguranja, iznosu uplaćenih, odnosno neuplaćenih doprinosa i iznosu primanja po zahtjevu obveznika doprinosa.

(8) Poreska uprava dužna je da čuva dokumentaciju iz Jedinstvenog sistema u roku u kojem se čuva dokumentacija iz penzijskog i invalidskog osiguranja i održava informacioni sistem koji omogućava pohranjivanje, korišćenje i rekonstrukciju podataka iz baze podataka Jedinstvenog sistema i kada nastupe posljedice više sile, kao i da održava informacioni sistem koji zadovoljava minimalne zahtjeve za funkcionisanje sistema na drugoj lokaciji, a koja je udaljena najmanje 50 kilometara vazdušne linije od primarne lokacije baze podataka i nalazi se na teritoriji Republike.

(9) Ministar, na prijedlog direktora Poreske uprave, donosi pravilnik kojim propisuje postupak registracije u Jedinstvenom sistemu, vođenje baze podataka, te kategorizaciju rizičnih uplatilaca doprinosa.

Jedinstvena evidencija o prijavljenim i uplaćenim porezima

Član 16

(1) Poreska uprava vodi Jedinstvenu evidenciju o prijavljenim i uplaćenim porezima.

(2) Jedinstvena evidencija o prijavljenim i uplaćenim porezima je pomoćna knjiga u kojoj se uspostavlja i vodi analitička evidencija obaveza poreskih obveznika.

(3) Pojedinačna evidencija za svakog poreskog obveznika o njegovim ukupnim obavezama i uplatama vrši se na jedinstvenoj kartici poreskog obveznika.

(4) Isprava izdata na osnovu podataka iz Jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima smatra se javnom ispravom.

(5) Poreska uprava vodi evidencije u informacionom sistemu, koji je jedinstven.

(6) U okviru svog informacionog sistema, Poreska uprava uređuje i obezbjeđuje tehniku obradu, kodiranje, prenos i iskazivanje podataka.

(7) Knjigovodstveno evidentiranje obaveza poreskih obveznika u Glavnoj knjizi trezora Republike Srpske vrši se na dan bilansiranja, na osnovu izvještaja iz Jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima.

Poresko uvjerenje

Član 17

(1) Poreska uprava o činjenicama o kojima vodi službenu evidenciju izdaje uvjerenje u pisanoj ili elektronskoj formi, na osnovu podataka iz Jedinstvene kartice poreskog obveznika.

(2) Poresko uvjerenje izdaje se na osnovu usmenog, pismenog ili elektronskog zahtjeva poreskog obveznika, njegovog zakonskog zastupnika ili punomoćnika, bez odgađanja, a najkasnije u roku od osam dana od dana podnošenja zahtjeva za izdavanje uvjerenja.

(3) Ako Poreska uprava odbije zahtjev za izdavanje uvjerenja, donosi o tome rješenje protiv kojeg je dopuštena žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

(4) U slučaju da Poreska uprava ne izda uvjerenje ni po proteku 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za izdavanje uvjerenja, a ne donese rješenje o odbijanju zahtjeva, poreski obveznik može u naknadnom roku od 15 dana izjaviti žalbu Ministarstvu kao da je zahtjev odbijen.

Odbor za poreska pitanja

Član 18

(1) Koordinaciju aktivnosti i procesa između nadležnih predstavnika poslovne zajednice (predstavnici Privredne komore, udruženja poslodavaca) u Republici, reprezentativnog većinskog sindikata i predstavnika Vlade o pitanjima od značaja za primjenu poreskih zakona i poboljšanje privrednog ambijenta u Republici vrši Odbor za poreska pitanja.

(2) Odbor za poreska pitanja, kao savjetodavno tijelo, imenuje Vlada i sastoji se od po dva predstavnika poslovne zajednice i predstavnika reprezentativnog većinskog sindikata u Republici i tri predstavnika Vlade koji rade na poslovima iz oblasti poreza i poreskog sistema.

(3) Odbor za poreska pitanja razmatra pitanja od značaja za poreski tretman i oporezivanje privrednih subjekata i drugih poreskih obveznika u Republici i daje stručna mišljenja i prijedloge za rješavanje pitanja iz stava 1. ovog člana.

(4) Mandat članova Odbora za poreska pitanja je dvije godine.

Prava i obaveze poreskih obveznika

Član 19

Poreski obveznik ima pravo i obavezu da:

1) se registruje u Poreskoj upravi, da prijavi nepokretnost u fiskalni registar nepokretnosti, kao i da prijavi organizacionoj jedinici Poreske uprave u kojoj je registrovan promjenu adrese ili promjenu oblika organizovanja privrednog društva, te promjenu drugih podataka u vezi sa upisom u registar kod Poreske uprave,

2) dobije besplatne primjerke poreskih obrazaca,

3) podnosi poreske prijave u obliku, na mjestu i u vrijeme koje je propisano zakonom,

4) izmiruje svoje obaveze na način i pod uslovima utvrđenim zakonom,

5) dobije od Poreske uprave besplatne informacije o porezima, kao i o poreskim propisima kojima se uređuju postupci za plaćanje i uslovima plaćanja poreskih obaveza,

6) izabere način vođenja poslovnih knjiga u skladu sa poreskim propisima, u svrhu obračunavanja i plaćanja poreza, te da vodi knjige

i evidencije na način utvrđen poreskim propisima, da osigura čuvanje tih knjiga i evidencija, uključujući prateće evidencije u elektronskom obliku i dokumenta na period od pet godina od dana dospijeća poreske obaveze, odnosno poreske prijave na koji se odnose te knjige i evidencije,

7) kao pravno lice ili organizacija sa sjedištem u Republici, odnosno kao strano pravno lice ili organizacija koji ostvaruju prihode u Republici, u roku od pet dana od dana registracije, obavijesti Poresku upravu o otvaranju ili zatvaranju bilo kojeg računa u banci u zemlji ili inostranstvu,

8) zastupa vlastite interese u poreskom postupku, lično ili posredstvom svog zakonskog zastupnika ili punomoćnika,

9) daje objašnjenja Poreskoj upravi o obračunavanju i plaćanju poreza,

10) bude prisutan tokom svih kontrola u skladu sa zakonom,

11) stavi na uvid ili dostavi Poreskoj upravi svu dokumentaciju potrebnu za vršenje poreske kontrole,

12) ne ometa službenike Poreske uprave u obavljanju zakonom utvrđene dužnosti,

13) vrši druga prava i obaveze utvrđene zakonom.

GLAVA IV PORESKI POSTUPAK

Pojam poreskog postupka

Član 20

(1) Poreski postupak je upravni postupak koji u prvom stepenu vodi Poreska uprava, a u drugom stepenu Ministarstvo.

(2) Poreski postupak obuhvata:

1) postupak registracije,

2) postupak prijavljivanja i utvrđivanja poreskih obaveza,

3) postupak izdavanja poreskog uvjerenja,

4) postupak redovne naplate poreskih obaveza,

5) postupak prinudne naplate poreskih obaveza,

6) postupak poreske kontrole,

7) drugostepeni poreski postupak.

Pokretanje poreskog postupka i akti

Član 21

(1) Poreski postupak pokreće se po službenoj dužnosti, odnosno na zahtjev stranke.

(2) Poreski akt je poresko rješenje, zaključak, poreska prijava, poreski račun, nalog za poresku kontrolu, zapisnik o poreskoj kontroli i drugi akt kojim se pokreće, dopunjava, mijenja ili dovršava neka radnja u poreskom postupku.

(3) Poreski akti i podnesci u poreskom postupku mogu se dostavljati i podnositi u elektronskom obliku.

(4) Protiv poreskog rješenja i zaključka donesenog u prvostepenom poreskom postupku dopuštena je žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja, odnosno zaključka poreskom obvezniku.

Punomoćnici u poreskom postupku

Član 22

(1) Punomoćnik u poreskom postupku za pravna lica može biti advokat, advokatsko ortačko društvo, advokatsko društvo, poreski savjetnik ili zaposleni kod tog pravnog lica.

(2) Punomoćnik u poreskom postupku za fizička lica može biti advokat, advokatsko društvo, poreski savjetnik, zaposleni kod fizičkog lica koje obavlja samostalnu djelatnost, bračni, odnosno vanbračni supružnik poreskog obveznika, srodnik po krvi u prvoj liniji, u pobočnoj do drugog stepena, staralac, usvojilac ili usvojenik i njihovi potomci koji žive u zajedničkom domaćinstvu sa poreskim obveznikom.

Pozivanje

Član 23

(1) Poreska uprava u sprovođenju poreskog postupka može pozvati svako lice radi uzimanja izjave ili da predoči dokumenta ili druge

knjige i evidencije potrebne za sprovođenje i izvršavanje poreskih propisa, u svojstvu stranke u postupku, zainteresovanog lica ili bilo kojeg drugog lica za koje Poreska uprava smatra da posjeduje informacije ili dokumentaciju koja je od značaja za taj poreski postupak.

(2) Poziv sadrži oznaku poreskog predmeta, oznaku postupka koji je u toku, vrijeme i mjesto davanja izjave ili stavljanja na uvid dokumenata, te prava i obaveze pozvane stranke, naznačenje u kojem svojstvu se lice poziva, posljedice neodazivanja na poziv, te tačan popis dokumentacije ako se lice poziva da stavi na uvid određenu dokumentaciju.

(3) Poziv se uručuje licu najmanje pet dana prije dana preduzimanja radnje u postupku zbog kojeg se poziva.

(4) Maloljetnici ili poslovno nesposobna lica pozivaju se posredstvom zakonskih zastupnika.

(5) Pozvano lice ima pravo da njegov predstavnik učestvuje u postupku davanja izjave i da snimi preduzimanje radnje posredstvom tonskog, odnosno video zapisa na odgovarajućem mediju.

(6) Zapisnik o izjavi sastaviće, potpisati i datirati lice koje vodi postupak, a video ili audio zapis snimljen u toku postupka prilaže se uz zapisnik.

(7) Ako se uredno pozvano lice ne odazove pozivu, a svoj izostanak ne opravda, ili ako se ne može uredno izvršiti dostavljanje poziva zbog izbjegavanja prijema poziva, Poreska uprava, uz asistenciju policijskih službenika, vrši njegovo dovođenje.

Dostavljanje

Član 24

(1) Poreski akti smatraju se dostavljenim kada se uruče poreskom obvezniku, njegovom zakonskom zastupniku, poreskom punomoćniku ili zastupniku po službenoj dužnosti, a u odnosu na državne organe, privredna društva i druga pravna lica kada se uruče i licu za primanje pismena, ili u njegovom odsustvu, nekom drugom licu koje je na bilo koji način ovlašćeno da primi pismeno.

(2) Ako je poreski obveznik fizičko lice, odnosno fizičko lice koje obavlja samostalnu djelatnost, poreski akti smatraju se dostavljenim i kada se uruče punoljetnom članu domaćinstva ili licu zaposlenom kod fizičkog lica koje obavlja samostalnu djelatnost.

(3) Dostavljanje se vrši posredstvom pošte ili dostavljača uz dostavnicu, lično, licima iz stava 1. ovog člana.

(4) U smislu ovog zakona, dostavljanje se smatra urednim i u slučaju ako lica iz stava 1. ovog člana odbiju da prime ili potpišu poreske akte, kada lice koje je vršilo dostavljanje o tome sačini službenu zabilješku.

(5) Poreski akt može se dostaviti i elektronskom poštom ako se poreski obveznik saglasi sa tim načinom dostavljanja, na adresu elektronske pošte poreskog obveznika unesenu u prijavu za registraciju ili u posljednju poresku prijavu, u skladu sa ovim zakonom.

Dokazivanje

Član 25

(1) Činjenice u poreskom postupku utvrđuju se na osnovu dokaza.

(2) Kao dokazno sredstvo u poreskom postupku mogu se upotrijebiti poreska prijava, poslovne knjige i evidencije, računovodstveni iskazi, poslovna dokumentacija i druge isprave i informacije kojima raspolaže Poreska uprava, koje su prikupljene od poreskog obveznika ili trećih lica, iskaz svjedoka, uviđaj i svako drugo dokazno sredstvo na osnovu kojeg se činjenice mogu utvrditi.

(3) Službeno lice koje vodi poreski postupak samostalno odlučuje koje se činjenice u postupku utvrđuju i kojim dokaznim sredstvima, vodeći računa o ekonomičnosti i efikasnosti samog postupka.

(4) O izvođenju dokaza sačinjava se zapisnik koji čini sastavni dio zapisnika o poreskoj kontroli.

Utvrđivanje poreske osnovice procjenom

Član 26

(1) Poreska uprava može utvrditi poresku osnovicu procjenom kada je ispunjen najmanje jedan od sledećih uslova:

1) kada poreski obveznik nije podnio poresku prijavu ili prijave,

2) kada poslovne knjige poreskog obveznika nisu dostupne ili su nepotpune ili ne omogućavaju da se poreska osnovica tačno utvrdi,

3) kada postoje dokazi o imovini, obavezama ili izdacima koji se ne mogu objasniti prijavljenim prihodima koje poreski obveznik ima na raspolaganju.

(2) Poreska uprava, po slobodnoj ocjeni, a vodeći računa o efikasnosti i efektivnosti postupka, odlučuje koji način, odnosno metod ili više njih zajedno koristi za procjenu poreske osnovice.

(3) Procjena poreske osnovice zasniva se na objektivnosti, uzimajući u obzir i okolnosti vezane za konkretnog poreskog obveznika.

(4) Teret dokazivanja opravdanosti utvrđivanja poreske osnovice procjenom je na Poreskoj upravi.

(5) Ako poreski obveznik nije saglasan sa procjenom ili ako on ili drugo lice ističu da su određena imovina, odnosno sredstva stečena nasljeđem, poklonom ili na drugi zakonit besteretan način, teret dokazivanja je na poreskom obvezniku ili tom drugom licu, a koji su dužni da o tome pruže odgovarajuće materijalne dokaze.

(6) Poreska osnovica utvrđena u skladu sa ovim članom predstavlja neprijavljeni prihod.

Indirektne metode utvrđivanja poreske osnovice procjenom

Član 27

(1) Indirektno utvrđivanje poreske osnovice procjenom vrši se primjenom sljedećih metoda:

1) metod upoređivanja,

2) metod unakrsne procjene,

3) metod bankarskih pologa i gotovinskih rashoda,

4) metod izvora i upotrebe sredstava, odnosno metoda viška rashoda, ili izvještaj o tokovima sredstava,

5) metod procentualne pozitivne razlike bruto primanja,

6) metod jedinica proizvoda ili robe i obima poslovanja.

(2) Pri primjeni metoda iz stava 1. ovog člana mogu se koristiti i drugi parametri, statistički podaci, informacije i drugi podaci kao što su:

1) referentni parametri i statistički podaci u okviru pojedinih djelatnosti, poslovni standardi ili profili,

2) informacije od trećih lica kao što su finansijske institucije, agencije, berze i brokeri, trgovci, trgovci nekretninama i zastupnici prodaje i slično.

(3) Ministar, na prijedlog direktora Poreske uprave, donosi pravilnik kojim uređuje postupak i način primjene indirektnih metoda utvrđivanja poreske osnovice.

GLAVA V POSTUPAK REGISTRACIJE PORESKIH OBVEZNIKA

Mjesto i način registracije

Član 28

(1) Registraciju poreskih obveznika vrši Poreska uprava.

(2) Poreski obveznici i poreski posrednici dužni su da se registruju kod Poreske uprave u mjestu, u roku i na način propisan ovim zakonom, i drugim propisima kojima se uređuje postupak registracije poslovnih subjekata u Republici Srpskoj.

(3) Registracija u registru poreskih obveznika istovremeno je i registracija u Jedinstveni sistem uplatilaca doprinosa.

(4) Prijava za registraciju poreskih obveznika sadrži identifikacioni broj obveznika, njegovo glavno mjesto poslovanja, lokaciju knjiga i evidencija obveznika, kao i druge relevantne informacije, a podnosi se na obrascu za registraciju ako nije drugačije uređeno posebnim propisima.

(5) Ako nije registrovan kod Poreske uprave putem Jedinstvenog sistema za registraciju poslovnih subjekata Republike Srpske (u daljem tekstu: JIS) u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija poslovnih subjekata u Republici Srpskoj, poreski obveznik - pravno lice i organizacija u prilogu prijave za registraciju dostavlja Poreskoj upravi rješenje o registraciji lica sa prilozima, a poreski obveznik - fizičko lice koje obavlja samostalnu djelatnost, dostavlja rješenje o

registraciji izdato od nadležnog organa, kao i druga dokumenta propisana zakonom i podzakonskim aktom ako nije drugačije uređeno posebnim propisima.

(6) Uplatioci doprinosa, prilikom registracije obveznika doprinosa, uz prijavu podnose i dokaze o osnovu nastanka obaveze uplate doprinosa.

(7) Odjavljivanje jedinstvenog identifikacionog broja vrši se po zahtjevu poreskog obveznika, a nakon izmirenja utvrđenih poreskih obaveza.

Jedinstveni identifikacioni broj

Član 29

Radi identifikacije poreskih obveznika, Poreska uprava u postupku registracije dodjeljuje poreskim obveznicima jedinstveni identifikacioni broj (u daljem tekstu: JIB).

Obveznici JIB-a

Član 30

(1) JIB su obavezna da imaju sljedeća lica:

1) pravno lice ili drugi subjekt sa sjedištem u Republici,

2) strano pravno lice ili drugi subjekt koji ostvaruje prihode u Republici,

3) fizičko lice koje nema prebivalište ili boravište u Bosni i Hercegovini, a ostvaruje prihode u Republici,

4) fizičko lice koje obavlja samostalnu djelatnost,

5) poslovna jedinica stranog pravnog lica u Republici,

6) poslovne jedinice pravnih lica sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distriktu BiH.

(2) Pod poslovnom jedinicom stranog pravnog lica podrazumijeva se poslovna jedinica definisana odredbama propisa kojim se uređuje porez na dobit pravnih lica.

(3) Na poslovnu jedinicu iz stava 2. ovog člana primjenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na pravna lica ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

(4) Fizičko lice koje ima prebivalište u Republici i koje je obveznik poreskih obaveza registruje se u Poreskoj upravi sa jedinstvenim matičnim brojem građana ili mu Poreska uprava dodjeljuje lični identifikacioni broj (u daljem tekstu: LIB).

Uskraćivanje i oduzimanje JIB-a

Član 31

(1) Poreska uprava ne dodjeljuje JIB sljedećim licima:

1) pravnom licu u osnivanju, čiji osnivač, pravno ili fizičko lice ima dospjele a neizmirene poreske obaveze,

2) pravnom licu u osnivanju, čiji je osnivač fizičko lice koje je istovremeno osnivač i drugog pravnog lica sa udjelom u vlasništvu od najmanje 25%, ili to fizičko lice obavlja samostalnu djelatnost, a to drugo pravno lice ili fizičko lice koje obavlja samostalnu djelatnost imaju dospjele a neizmirene poreske obaveze,

3) pravnom licu nastalom statusnom promjenom u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad privrednih društava ako pravno lice koje je predmet statusne promjene ima dospjele a neizmirene poreske obaveze,

4) fizičkom licu koje obavlja samostalnu djelatnost u postupku registracije, u slučaju da to fizičko lice ima dospjele a neizmirene poreske obaveze,

5) fizičkom licu koje obavlja samostalnu djelatnost u postupku registracije u slučaju da je to fizičko lice istovremeno i osnivač pravnog lica sa udjelom u vlasništvu od najmanje 25%, a to pravno lice ima dospjele a neizmirene poreske obaveze,

6) pravnom licu ili fizičkom licu koje obavlja samostalnu djelatnost, čija prijava za registraciju sadrži podatke koji nisu vjerodostojni ili je protiv osnivača izrečena mjera zabrane obavljanja te djelatnosti.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, Poreska uprava dodjeljuje JIB ako su dospjele a neizmirene poreske obaveze do 1.500 KM i ako ove obaveze budu izmirene u roku od osam dana od dana podnošenja zahtjeva za dodjelu JIB-a, odnosno u tom roku bude pružena

neopoziva bankarska garancija ili mjenica avalirana od poslovne banke.

(3) Ako Poreska uprava u postupku kontrole utvrdi da su u vrijeme dodjele JIB-a postojale smetnje za njegovu dodjelu iz stava 1. ovog člana, Poreska uprava rješenjem privremeno oduzima dodijeljeni JIB do otklanjanja tih smetnji, a primjerak rješenja dostavlja banci kod koje se vodi glavni račun poreskog obveznika.

(4) U slučaju privremenog oduzimanja JIB-a, banka je dužna da obustavi izvršenje naloga poreskog obveznika za prenos sredstava sa računa obveznika od momenta prijema rješenja iz stava 3. ovog člana, osim u svrhu izmirivanja poreza i sporednih poreskih davanja.

(5) Poreska uprava, po zahtjevu poreskog obveznika, ponovo dodjeljuje isti JIB, nakon što su otklonjene smetnje zbog kojih je privremeno oduzet.

(6) Ograničenja iz stava 1. ovog člana ne odnose se na zajednice etažnih vlasnika, udruženja građana i fondacije koji su osnovani sa ciljem obavljanja nedobitne djelatnosti.

Obaveze Poreske uprave u postupku elektronske registracije

Član 32

(1) U postupku elektronske registracije poreskih obveznika, Poreska uprava odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana zaprimanja prijave za registraciju poreskog obveznika, dodjeljuje privremeni JIB licu koje se registruje.

(2) U slučaju iz stava 1. ovog člana, Poreska uprava sprovodi postupak utvrđivanja postojanja smetnji za dodjelu JIB-a u smislu člana 31. ovog zakona.

(3) Ako Poreska uprava utvrdi da su u vrijeme dodjele privremenog JIB-a iz stava 1. ovog člana postojale smetnje za njegovu dodjelu u smislu člana 31. ovog zakona, rješenjem oduzima dodijeljeni JIB do otklanjanja smetnji, a primjerak rješenja dostavlja banci kod koje se vodi glavni račun poreskog obveznika.

(4) Ako Poreska uprava u postupku iz stava 2. ovog člana utvrdi da ne postoje smetnje za dodjelu JIB-a, privremeno dodijeljeni JIB

smatraće se konačnim.

Obaveza unošenja JIB-a

Član 33

(1) Lice koje je na osnovu poreskih propisa dužno da poreskom organu podnese prijavu, izjavu ili drugi dokument, unijeće u tu prijavu, izjavu ili drugi dokument, identifikacioni broj obveznika.

(2) Ako nije drugačije uređeno poreskim propisima, identifikacioni broj obveznika biće jedinstven i jedini broj tog obveznika za sve poreze i sporedna poreska davanja.

Poslovne jedinice, predstavništva, glavna mjesta poslovanja

Član 34

(1) Pravno lice, drugi subjekt ili fizičko lice koje obavlja samostalnu djelatnost iz Republike čije se glavno mjesto poslovanja nalazi u Republici, registruju se kod organizacione jedinice Poreske uprave na čijoj se teritoriji nalazi lokacija tog glavnog mjesta poslovanja.

(2) Pravno lice ili drugi subjekt, čije se registrovano sjedište nalazi izvan Republike, dužan je da registruje svoje poslovne jedinice u Republici Srpskoj kod Poreske uprave.

(3) Glavno mjesto poslovanja, u smislu stava 1. ovog člana, jeste mjesto poslovanja u registrovanom sjedištu poreskog obveznika, osim u slučaju poreskih obveznika - fizičkih lica koja obavljaju samostalnu djelatnost, koji registruju više od jedne samostalne djelatnosti (radnje) za koje je poreski obveznik dužan sam da odredi glavno mjesto poslovanja samostalne djelatnosti.

(4) Glavno mjesto poslovanja, u smislu stava 2. ovog člana, jeste mjesto poslovanja registrovane poslovne jedinice, osim u slučaju kada pravno lice ili drugi subjekat registruje više od jedne poslovne jedinice u Republici Srpskoj, u kom slučaju je poreski obveznik dužan sam da odredi koja je poslovna jedinica glavno mjesto poslovanja.

(5) Poreski obveznik iz st. 3. i 4. ovog člana dužan je da prijavi promjenu glavnog mjesta poslovanja najkasnije do kraja godine u kojoj je izvršio promjenu.

(6) Predstavništvo stranog pravnog lica ili drugog subjekta u Republici registruje se kod organizacione jedinice Poreske uprave na čijoj teritoriji se nalazi lokacija glavnog mjesta poslovanja tog predstavništva.

(7) Odredbe st. 1, 2, 3, 4, 5. i 6. ovog čana primjenjuju se u slučaju ako drugačije nije određeno posebnim propisima.

Prijava za registraciju

Član 35

(1) Prijava za registraciju obveznika iz člana 28. ovog zakona podnosi se Poreskoj upravi u roku od osam dana od dana registracije kod organa nadležnih za registraciju pravnog lica, drugog subjekta, odnosno fizičkog lica koje obavlja samostalnu djelatnost, osim obveznika registrovanih kod Poreske uprave putem JIS-a.

(2) Ako obveznik ne podnese prijavu za registraciju u roku iz stava 1. ovog člana, Poreska uprava vrši registraciju po službenoj dužnosti ako ima saznanje da je nastala obaveza registracije.

(3) Ako obveznik iz člana 34. ovog zakona promijeni svoje glavno mjesto poslovanja, vlasničku strukturu, izvrši statusnu promjenu ili promjenu pravne forme, obavezan je da u roku od osam dana od dana nastale promjene o tome pismeno obavijesti Poresku upravu.

(4) Ako obveznik iz člana 34. ovog zakona promijeni svoje glavno mjesto poslovanja, a novo glavno mjesto poslovanja je u nadležnosti druge organizacione jedinice Poreske uprave, dužan je da u roku od osam dana od dana nastale promjene o tome obavijesti Poresku upravu, a organizaciona jedinica Poreske uprave po službenoj dužnosti vrši registraciju kod organizacione jedinice u novom mjestu glavnog poslovanja poreskog obveznika.

Prijava nepokretnosti u fiskalni registar nepokretnosti

Član 36

(1) Poreska uprava uspostavlja i vodi fiskalni registar nepokretnosti u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima se uređuje oporezivanje nepokretnosti.

(2) Poreski obveznici prijavljuju nepokretnosti u fiskalni registar na osnovu prijava za registraciju nepokretnosti.

(3) U slučaju da poreski obveznik ne podnese prijavu za registraciju nepokretnosti, Poreska uprava po službenoj dužnosti registruje nepokretnosti.

Prijava za registraciju u Jedinstveni sistem

Član 37

(1) Registracija obveznika doprinosa u Jedinstvenom sistemu vrši se na osnovu prijave koju Poreskoj upravi podnosi uplatilac doprinosa na propisanom obrascu.

(2) Prijavu za registraciju obveznika doprinosa (zaposlenog) u Jedinstveni sistem podnosi uplatilac doprinosa (poslodavac), najkasnije jedan dan prije stupanja zaposlenog na rad kod poslodavca, navedenog u ugovoru o radu ili drugom aktu na osnovu kojeg se zasniva radni odnos.

(3) Prijavu za registraciju u Jedinstveni sistem podnosi dobrovoljni uplatilac doprinosa prema mjestu prebivališta u roku od osam dana od dana početka osiguranja navedenog u aktu nadležnog fonda osiguranja.

(4) Uplatioci doprinosa koji nisu navedeni u st. 2. i 3. ovog člana podnose prijavu za registraciju obveznika doprinosa u Jedinstvenom sistemu, najkasnije danom nastanka pravnog osnova iz kojeg proizlazi obaveza plaćanja doprinosa.

(5) Izuzetno od odredaba st. 2. i 4. ovog člana, prijavu za registraciju u Jedinstvenom sistemu može podnijeti obveznik doprinosa ako po isteku roka za podnošenje prijave to ne izvrši uplatilac doprinosa na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom.

(6) Uz prijavu za registraciju obveznika doprinosa obavezno se prilaže dokaz o pravnom osnovu za nastanak obaveze plaćanja doprinosa.

Odjava poreskog obveznika i obveznika doprinosa

Član 38

(1) Poreska uprava odjavljuje poreskog obveznika na njegov zahtjev, nakon što utvrdi da su izmirene sve poreske obaveze tog poreskog obveznika.

(2) Poreska uprava odjavljuje obveznika doprinosa po prijavi uplatioca doprinosa, a nakon što utvrdi da je osnov za plaćanje doprinosa prestao.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, Poreska uprava odjavljuje obveznika doprinosa iz Jedinstvenog sistema po službenoj dužnosti ili na njegov zahtjev u sljedećim slučajevima:

1) kada je uplatilac doprinosa prestao da posluje na osnovu rješenja nadležnog organa, a nije podnio prijavu o odjavljivanju,

2) kada je prilikom prijave u Jedinstveni sistem jasno naveden period trajanja radnog odnosa ili odnosa sličnog radnom odnosu na osnovu kojeg postoji obaveza plaćanja doprinosa (privremeni i povremeni poslovi, probni rad, rad na određeno vrijeme, ugovor o djelu i slično),

3) na lični zahtjev obveznika doprinosa kada za to ima opravdan pravni interes koji je u skladu sa zakonom, bez obzira na to da li je uplatilac doprinosa izmirio obaveze po osnovu doprinosa za tog obveznika.

(4) U slučajevima iz stava 3. ovog člana, ne podnosi se prijava odjave iz Jedinstvenog sistema, niti je potrebno dostavljati dokaze o prestanku pravnog odnosa na osnovu kojeg je postojala obaveza plaćanja doprinosa.

Obaveza dostavljanja podataka

Član 39

(1) Agencija za posredničke, informatičke i finansijske usluge, nadležni organ jedinice lokalne samouprave ili drugi organ nadležan za upis u odgovarajući registar lica koja obavljaju privrednu ili profesionalnu djelatnost, dužni su da u roku do pet dana od dana izvršenog upisa, promjene, ponovnog upisa, dostave Poreskoj upravi obavještenje o upisu u registar, brisanju, odnosno upisu bilo koje promjene u registar.

(2) Organ uprave koji vodi evidencije o prebivalištu, boravištu, rođenju ili smrti fizičkog lica, dužan je da u roku od pet radnih dana od dana prijave ili odjave prebivališta, odnosno boravišta, ili smrti o tome obavijesti Poresku upravu.

(3) Ministar, na prijedlog direktora Poreske uprave, donosi pravilnik kojim propisuje način i postupak identifikacije i registracije poreskih obveznika, kao i obrasce za registraciju.

Otvaranje računa za poreskog obveznika

Član 40

Banka ili druga organizacija za platni promet (u daljem tekstu: banka) može otvoriti račun za poreskog obveznika - pravno lice, dio pravnog lica ili za fizičko lice koje obavlja samostalnu djelatnost, samo ako poreski obveznik dostavi dokaz o registraciji u Poreskoj upravi.

GLAVA VI POSEBNI SLUČAJEVI ODGOVORNOSTI ZA PORESKE OBAVEZE

Izmirenje obaveze od poreskog posrednika

Član 41

Poreska obaveza poreskog obveznika, koju je u skladu sa poreskim propisima obavezan da plati poreski posrednik, jeste obaveza poreskog posrednika od trenutka kada je naplati od obveznika.

Odgovornost pravnog sljednika

Član 42

(1) Poresku obavezu pravnog lica ili drugog subjekta koji prestaje da radi kao posljedica statusnih promjena, ispunjava njegov pravni sljednik u skladu sa propisima kojima se uređuje rad privrednih društva.

(2) Rok za izmirenje poreske obaveze pravnog lica koje prestaje da radi kao posljedica statusnih promjena ne mijenja se kada je ispunjenje te obaveze prešlo na pravnog sljednika.

(3) Promjena pravne forme pravnog lica ne utiče na ispunjenje poreske obaveze.

Odgovornost nasljednika

Član 43

(1) Poresku obavezu umrlog lica (ostavioca) izmiruju nasljednici do visine vrijednosti naslijeđene imovine.

(2) U slučaju da postoji više nasljednika, oni odgovaraju solidarno za dugove ostavioca i to svaki do visine vrijednosti svog nasljednog dijela.

(3) Ako naslijeđena imovina nije dovoljna za izmirenje cjelokupnog iznosa poreske obaveze ostavioca, neizmireni iznos poreske obaveze se otpisuje.

Sekundarna poreska obaveza

Član 44

(1) Sekundarna poreska obaveza je dospjela a neizmirena poreska obaveza drugog poreskog obveznika ili dospjela a neizmirena sekundarna poreska obaveza drugog poreskog obveznika.

(2) Za sekundarnu poresku obavezu odgovaraju:

1) zakonski zastupnik koji je svjesno ili bez dužne pažnje propustio da ispuni svoju obavezu da realizuje plaćanje poreza za poreskog obveznika, iako je ovaj bio u mogućnosti da to uradi, za iznos neplaćenog poreza,

2) lice koje pri vođenju poslova zloupotrebljava svoja ovlašćenja, što ima za posljedicu nemogućnost plaćanja poreza tog lica ili drugog lica,

3) lice koje doprinosi ili pomaže u izbjegavanju plaćanja poreza drugog lica za poreski dug tog drugog lica čije je plaćanje izbjegnuto,

4) lice odgovorno za obračunavanje i plaćanje poreza za iznos tog poreza koji nije plaćen, u slučajevima kada se utvrdi da to lice nije postupalo sa dužnom pažnjom,

5) fizičko lice koje je odgovorno lice u pravnom licu, koje obračunava i plaća porez i propusti da uplati porez za iznos tog poreza koji nije plaćen, u slučajevima kada se utvrdi da to lice nije postupalo sa dužnom pažnjom,

6) lice koje učestvuje u sačinjavanju i ispostavljanju neistinitih i nevjerodostojnih isprava ili u neurednom, neistinitom i neblagovremenom vođenju poslovnih knjiga, za iznos manje plaćenog poreza nastalog kao posljedica takvog njegovog djelovanja,

7) lice koje je primilo novčana sredstva, stvari ili prava iz imovine poreskog obveznika putem transakcije bez naknade ili uz naknadu koja je niža od cijene koja bi se mogla postići na tržištu, u periodu od pet godina prije dospjelosti poreske obaveze koja nije plaćena za poreskog obveznika za iznos neplaćenog poreza, a najviše do vrijednosti primljene imovine, umanjene za iznos koji je to lice za njega platilo,

8) lice koje u svoju korist ili u korist nekog drugog lica umanji imovinu poreskog obveznika, ili doprinosi ili pomaže da poreski obveznik umanji svoju imovinu, iako je znalo ili moralo znati da poreski obveznik neće moći izmiriti svoje poreske obaveze,

9) lice koje svojim radnjama na bilo koji način, suprotno zakonskim propisima, stavlja u povoljniji položaj drugog povjerioca u odnosu na poreske obaveze,

10) lice koje je preduzelo radnje čija je posljedica neplaćanje poreza poreskog obveznika, a naročito: preusmjeravanje novčanih tokova na druga pravna ili fizička lica radi izbjegavanja plaćanja poreskih obaveza, korišćenje poreskog obveznika radi postizanja zabranjenih ciljeva koje sam ne bi mogao postići, umanjenje ili otuđenje imovine poreskog obveznika ako je takva radnja imala za posljedicu nemogućnost plaćanja poreskih obaveza.

(3) Stav 2. tačka 7) ovog člana primjenjuje se u slučaju kada je lice primilo imovinu od poreskog obveznika - pravnog lica ako posredno ili neposredno učešće tog lica u kapitalu poreskog obveznika iznosi ili je iznosilo najmanje 10%.

(4) Sekundarna poreska obaveza obuhvata i kamatu i troškove prinudne naplate ako drugačije nije propisano.

Utvrđivanje i naplata poreza po osnovu sekundarne poreske obaveze

Član 45

(1) Porez po osnovu sekundarne poreske obaveze iz člana 44. ovog zakona utvrđuje Poreska uprava rješenjem.

(2) Rješenje iz stava 1. ovog člana ne donosi se ako je poreska obaveza prestala na način propisan ovim zakonom.

(3) Ako zakonom nije drugačije propisano, rješenje iz stava 1. ovog člana donosi se samo ako preduzetim mjerama prinudne naplate prema poreskom obvezniku porez nije u cijelosti naplaćen.

(4) Ograničenje iz stava 3. ovog člana ne primjenjuje se u slučaju iz člana 44. stav 2. t. 2), 3), 4), 5) i 10) ovog zakona.

(5) Rješenjem o utvrđivanju poreza po osnovu sekundarne poreske obaveze iz stava 1. ovog člana, nalaže se licu odgovornom za sekundarnu poresku obavezu da u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja, izmiri utvrđeni porez.

(6) Ako lice odgovorno za sekundarnu poresku obavezu ne izmiri porez i sporedna poreska davanja po osnovu sekundarne poreske obaveze u naloženom roku, Poreska uprava tom licu izdaje opomenu, u skladu sa ovim zakonom.

(7) Prinudna naplata poreza i sporednih poreskih davanja po osnovu sekundarne poreske obaveze, utvrđenih rješenjem iz stava 1. ovog člana, vrši se u skladu sa ovim zakonom.

GLAVA VII POSTUPAK PRIJAVLjIVANjA I UTVRĐIVANjA PORESKIH OBAVEZA

Pojam i podnošenje poreske prijave

Član 46

(1) Poreska prijava je izvještaj poreskog obveznika Poreskoj upravi o ostvarenim prihodima, izvršenim rashodima, dobiti, imovini i drugim činjenicama i aktima bitnim za utvrđivanje poreske obaveze.

(2) Poreska prijava podnosi se na propisanom obrascu u roku utvrđenom propisima kojima se uređuje obaveza plaćanja određene vrste poreza organizacionoj jedinici Poreske uprave kod koje je poreski obveznik registrovan.

(3) Poresku prijavu potpisuje poreski obveznik, njegov zakonski zastupnik ili punomoćnik, a ako je poresku prijavu ili njen dio

pripremilo drugo stručno lice i to lice potpisuje poresku prijavu i unosi svoj identifikacioni broj.

(4) Poreska prijava podnesena u elektronskom obliku potpisuje se kvalifikovanim elektronskim potpisom, elektronskim potpisom ili elektronskim potpisom izdatim od Poreske uprave.

(5) Elektronski potpis, u smislu ovog zakona, ima istu pravnu snagu i ravnopravan je sa svojeručnim potpisom i otiskom pečata ako je izrađen u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje elektronski potpis i ako je potpisnik pismeno prihvatio da potpisivanje elektronskih prijava vrši elektronskim potpisom.

(6) U slučaju da se poreska prijava podnosi poštom, dan predaje pošti preporučenom pošiljkom smatra se danom podnošenja poreske prijave Poreskoj upravi.

(7) Direktor Poreske uprave, uz saglasnost ministra, donosi pravilnik kojim propisuje postupak, način i rokove za podnošenje poreskih prijava i prijava za registraciju.

Produženje roka za podnošenje poreske prijave

Član 47

(1) Poreska uprava može poreskom obvezniku, na njegov pismeni zahtjev, podnesen prije isteka roka za podnošenje poreske prijave, odobriti produženje roka za podnošenje iz opravdanih razloga (bolest, odsustvovanje iz zemlje, nesrećni slučaj, elementarna nepogoda većih razmjera i slično), dok ti razlozi ne prestanu, a najduže do tri mjeseca od dana isteka zakonskog roka za podnošenje poreske prijave.

(2) O zahtjevu za produženje roka za podnošenje poreske prijave odlučuje Poreska uprava u roku od osam dana od dana podnošenja zahtjeva.

(3) Produženje roka za podnošenje poreske prijave ne utiče na datum dospijeća za plaćanje poreske obaveze.

Izmjena poreske prijave

Član 48

(1) Poreski obveznik može izmijeniti prethodno podnesenu poresku prijavu radi otklanjanja greške ili propusta u podnesenoj prijavi.

(2) Izmjenu prethodno podnesene poreske prijave iz stava 1. ovog člana, poreski obveznik može izvršiti najkasnije u roku od godinu dana od dana isteka roka za podnošenje prijave.

(3) Ako se prije isteka roka iz stava 2. ovog člana pokrene postupak poreske kontrole, prethodno podnesenu poresku prijavu poreski obveznik može izmijeniti najkasnije do dana prijema obavještenja o vršenju poreske kontrole, odnosno od dana otpočinjanja poreske kontrole ako se poreska kontrola sprovodi bez obavještenja.

(4) Izuzetno od stava 2. ovog člana, poreski obveznik dužan je da podnese izmijenjenu poresku prijavu u roku od 15 dana od dana izvršnosti odluke kada je, na osnovu činjenica utvrđenih rješenjem Poreske uprave ili drugog organa, potrebno izvršiti izmjenu prethodno podnesene prijave.

(5) Izuzetno od stava 2. ovog člana, poreske prijave koje sadrže podatke od kojih neposredno zavisi ostvarivanje prava iz radnih odnosa i u vezi sa radnim odnosom, mogu se izmijeniti na osnovu pravosnažne odluke nadležnog organa, u roku od 15 dana od dana njene pravosnažnosti.

(6) Izuzetno od st. 2, 4. i 5. ovog člana, poreska prijava se može izmijeniti najkasnije do nastupanja zastare prava na naplatu predmetne poreske obaveze.

Dospjelost i izmirenje poreske obaveze

Član 49

(1) Poreska obaveza smatra se dospjelom na dan utvrđen poreskim propisima.

(2) Poresku obavezu izmiruje neposredno poreski obveznik, osim u slučaju kada je ovim zakonom ili drugim poreskim propisima određeno da je drugo lice odgovorno za ispunjenje poreske obaveze poreskog obveznika.

(3) Poreska obaveza izmiruje se na način i po postupku koji je propisan ovim zakonom, a izmirenjem poreske obaveze ta obaveza se

gasi.

(4) Odredbe o poreskoj obavezi primjenjuju se i na sporedna poreska davanja, osim ako je ovim zakonom drugačije propisano.

(5) Poresku obavezu može izmiriti i treće lice umjesto poreskog obveznika.

Utvrđivanje poreske obaveze

Član 50

(1) Utvrđivanje poreske obaveze je radnja kojom se konstatuje postojanje pojedinačne poreske obaveze, poreski obveznik, poreska osnovica i iznos poreske obaveze.

(2) Poreska obaveza utvrđena je evidentiranjem poreske obaveze poreskog obveznika u evidenciji Poreske uprave, i to danom:

1) prijema poreske prijave od poreskog obveznika u kojoj je obveznik iskazao svoju poresku obavezu,

2) donošenja rješenja za plaćanje poreske obaveze.

(3) Poreska prijava iz stava 2. ovog člana postaje izvršna isprava istekom roka za plaćanje njome utvrđene obaveze.

(4) Na osnovu izvršnih isprava iz stava 2. ovog člana, Poreska uprava, po službenoj dužnosti, pokreće i vodi postupak prinudne naplate u skladu sa odredbama ovog zakona.

Rješenje o plaćanju poreske obaveze

Član 51

(1) Rješenjem o plaćanju poreske obaveze nakon izvršene poreske kontrole Poreska uprava utvrđuje poresku obavezu i nalaže poreskom obvezniku da plati utvrđenu poresku obavezu u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja.

(2) Rješenje iz stava 1. ovog člana ne donosi se za obaveze prijavljene u smislu člana 50. stav 2. tačka 1) ovog zakona.

(3) Ako dva ili više lica solidarno odgovaraju za obavezu, onda se rješenje za plaćanje poreske obaveze donosi za svako od njih, a plaćanje cjelokupne obaveze može vršiti bilo koje od njih.

Prestanak poreske obaveze

Član 52

(1) Poreska obaveza prestaje:

1) izmirenjem - plaćanjem ili davanjem umjesto plaćanja u skladu sa zakonom,

2) naplatom poreza,

3) zastarjelošću prava na utvrđivanje i naplatu poreske obaveze,

4) na drugi način propisan zakonom.

(2) Uplata poreza i sporednih poreskih davanja vrši se na propisane uplatne račune.

GLAVA VIII POSTUPAK PLAĆANjA PORESKIH OBAVEZA

1. Redovna naplata poreskih obaveza

Naplata poreske obaveze

Član 53

(1) Naplata poreske obaveze, u smislu ovog zakona, jeste redovna naplata i prinudna naplata.

(2) Redovna naplata podrazumijeva plaćanje poreske obaveze u propisanom roku ili u roku naloženim rješenjem za plaćanje.

(3) Prinudna naplata preduzima se nakon isteka zakonskog roka za plaćanje prijavljene poreske obaveze ili istekom roka za plaćanje poreske obaveze utvrđene izvršnim rješenjem iz člana 51. ovog zakona.

(4) Odredbe o naplati poreske obaveze primjenjuju se i na naplatu sporednih poreskih davanja.

Način plaćanja poreskih obaveza

Član 54

(1) Plaćanje poreske obaveze vrši se posredstvom banke, prenosom novčanih sredstava na propisane uplatne račune javnih prihoda, u rokovima propisanim poreskim propisima.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, plaćanje u svrhu izmirenja poreske obaveze može se izvršiti:

1) kupovinom taksenih markica ili drugih vrijednosnih papira u kojima je sadržana poreska obaveza,

2) kompenzacijom, u skladu sa poreskim propisima,

3) prenosom oduzete imovine na Republiku nakon sprovedenog postupka prinudne naplate,

4) na drugi propisani način.

Dan plaćanja poreskih obaveza

Član 55

(1) Danom plaćanja obaveze smatra se dan kada je uplata obaveze primljena na odgovarajući račun.

(2) Danom plaćanja obaveze obveznika smatra se i dan kada je banka od obveznika primila nalog za prenos sredstava sa računa obveznika na odgovarajući račun, pod uslovom da postoje dovoljna sredstva na računu obveznika, a banka je ovlašćena da prenese sredstva na odgovarajuće račune.

(3) Banka izvršava nalog lica za prenos sredstava u svrhu plaćanja obaveza sve dok postoji dovoljno sredstava na računu tog lica, u skladu sa svojim zakonskim ovlašćenjima.

(4) Nalog za prenos kojim se nalaže plaćanje obaveze, banka je dužna da izvrši u roku od jednog radnog dana od dana prijema naloga za prenos sredstava.

Redoslijed plaćanja poreskih obaveza

Član 56

(1) Poreski obveznik, prilikom uplate, određuje koju vrstu poreske obaveze ili sporednog poreskog davanja plaća, bez naznačavanja perioda za koji se plaća obaveza.

(2) Raspored uplaćenog iznosa vrši se redoslijedom, prvo iznos poreza prema roku dospijeća za plaćanje, počev od najranije dospjele obaveze za plaćanje, a zatim kamata na iznos poreske obaveze.

(3) U postupku prinudne naplate raspored naplaćenog iznosa vrši se redoslijedom: troškovi postupka, doprinosi, ostali glavni dug, te iznos kamate.

Privremeno obezbjeđenje naplate poreskih obaveza

Član 57

(1) Radi obezbjeđenja naplate poreske obaveze čije je postojanje učinjeno vjerovatnim, a postoji opasnost da poreski obveznik osujeti, odnosno oteža njenu naplatu, Poreska uprava može zaključkom ustanoviti privremene mjere za obezbjeđenje naplate.

(2) Zaključak iz stava 1. ovog člana sadrži i obrazloženje zbog čega Poreska uprava smatra da postoji opasnost da poreski obveznik osujeti naplatu nedospjele poreske obaveze, a postaje izvršan dostavljanjem poreskom obvezniku.

(3) Mjere obezbjeđenja u smislu ovog zakona su:

1) zabrana raspolaganja pokretnim stvarima, koja se izvršava dostavljanjem zaključka o određivanju mjere obezbjeđenja organu nadležnom za vođenje registra pokretnih stvari, radi upisa zabrane u odgovarajući registar pokretnih stvari,

2) zabrana raspolaganja nepokretnostima, koja se izvršava dostavljanjem zaključka o određivanju mjere obezbjeđenja organu nadležnom za vođenje registra nepokretnosti radi upisa zabilježbe u odgovarajući registar nepokretnosti,

3) zabrana raspolaganja sredstvima na računima poreskog obveznika, koja se izvršava slanjem banci zaključka o određivanju mjere obezbjeđenja.

Obezbjeđenje potraživanja (zakonska hipoteka)

Član 58

(1) U slučaju da poreski obveznik ne plati poresku obavezu istekom zakonskog roka za plaćanje prijavljenih obaveza ili u roku određenom u izvršnom rješenju o utvrđivanju obaveze, Poreska uprava pokreće postupak uspostavljanja zakonske hipoteke na nepokretnostima obveznika u korist Poreske uprave radi obezbjeđenja naplate obaveza istekom roka za plaćanje poreskih obaveza.

(2) Zakonska hipoteka zasniva se danom uknjižbe u registru nepokretnosti i briše se nakon izmirenja isplaćenih poreskih obaveza.

(3) Poreska uprava ima pravo i obavezu da naplati poreske obaveze iz vrijednosti nepokretnosti na kojoj je uknjižena hipoteka podnošenjem nadležnom sudu prijedloga za izvršenje prodajom te nepokretnosti.

(4) Poreska uprava prikuplja, po službenoj dužnosti, sve relevantne informacije o postojanju imovine na kojoj se može uspostaviti založno pravo, odnosno hipoteka, dostavljanjem zahtjeva za dostavljanje podataka nadležnim organima i organizacijama koje vode javne registre o imovini poreskih obveznika, te vršenjem popisa imovine ako je to neophodno, u skladu sa ovim zakonom.

Opomena za plaćanje

Član 59

(1) Poreska uprava telefonskim putem ili elektronskom poštom obavještava poreskog obveznika ako u cijelosti ili djelimično nije prijavio ili nakon dospjelosti nije izmirio poresku obavezu, kao i o zakonskim posljedicama neplaćanja poreskih obaveza, te se o tome sačinjava službena zabilješka koja se ulaže u spis predmeta.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, Poreska uprava može opomenu dostaviti poštom.

Poreska kamata

Član 60

(1) Na iznos poreske obaveze koja nije plaćena u propisanom roku, poreski obveznik dužan je da plati kamatu koja se obračunava po stopi od 0,03% dnevno, uključujući i obaveze za koje je odobreno odgađanje plaćanja u skladu sa odredbama posebnog zakona.

(2) Kamata se obračunava od narednog dana od dana dospijeća do dana izmirenja poreske obaveze, a na iznos preplate, od dana isteka roka za njen povrat.

(3) Poreska uprava je dužna da obračuna kamatu u svim aktima kojima se nalaže plaćanje poreskih obaveza i njihova prinudna naplata, uključujući i kamatu do konačnog roka uplate određenog rješenjem o odgađanju plaćanja dospjelih poreskih obaveza.

Pozitivna kamata

Član 61

(1) U slučaju kada je Poreska uprava dužna da izvrši povrat preplaćene obaveze, obračunaće i platiti kamatu poreskom obvezniku u skladu sa članom 60. stav 1. ovog zakona za period od isteka 30 dana od predaje zahtjeva za povrat preplate do dana uplate povrata.

(2) Poreske uplate izvršene unaprijed, kao i obaveze koje obustavljaju poreski posrednici ne smatraju se plaćenim prije dana dospijeća obaveze za koju je plaćanje izvršeno.

(3) Preplata obaveze koja se koristi za plaćanje druge obaveze, smatra se da je vraćena na dan dospijeća one obaveze za čije plaćanje se koristi.

2. Prinudna naplata poreskih obaveza

Pojam i pokretanje postupka prinudne naplate

Član 62

(1) Postupak prinudne naplate poreskih obaveza Poreska uprava pokreće po službenoj dužnosti, donošenjem rješenja o prinudnoj naplati, nakon isteka roka za plaćanje prijavljenih poreskih obaveza, ili roka za plaćanje iz izvršnog rješenja o utvrđivanju poreskih obaveza.

(2) Poreska uprava vrši prinudnu naplatu svih poreza i sporednih poreskih davanja za čiju naplatu je nadležna u smislu poreskih propisa, kao i prinudnu naplatu na osnovu izvršnog akta drugog organa ako je zakonom na osnovu kojeg je taj akt donesen propisano da Poreska uprava sprovodi postupak prinudne naplate.

(3) Protiv rješenja o prinudnoj naplati poreza može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

(4) Žalbom na rješenje o prinudnoj naplati ne može se osporavati zakonitost akta koji se izvršava.

(5) Poreska uprava ne donosi rješenje o prinudnoj naplati ako je poreski obveznik podnio zahtjev za odgađanje plaćanja poreskog duga u skladu sa odredbama posebnog zakona, dok se ne odluči o tom zahtjevu.

(6) Ministar, na prijedlog direktora Poreske uprave, donosi pravilnik kojim propisuje način i postupak sprovođenja prinudne naplate.

Nalog o preduzimanju mjera prinudne naplate

Član 63

(1) Nalogom o preduzimanju mjera prinudne naplate Poreska uprava preduzima pojedine mjere i sredstva prinudne naplate koja su primjenjiva u konkretnom slučaju, sa naznakom na koji način se ili eventualno kojim redoslijedom se preduzimaju te mjere, vodeći računa o ekonomičnosti i efikasnosti postupka prinudne naplate.

(2) Poreska uprava dostavlja nalog o preduzimanju mjera prinudne naplate poreskom obvezniku i eventualno licu koje je dužno izvršiti predmetnu mjeru iz naloga.

(3) Protiv naloga o preduzimanju mjera prinudne naplate dozvoljen je prigovor u roku od osam dana od dana uručenja naloga poreskom obvezniku.

(4) Prigovorom se ne može osporavati zakonitost rješenja o prinudnoj naplati.

(5) O prigovoru iz stava 3. ovog člana odlučuje direktor Poreske uprave rješenjem.

Prekid postupka prinudne naplate

Član 64

(1) Postupak prinudne naplate prekida se u sljedećim slučajevima:

1) kada se nad poreskim obveznikom pokrene postupak restrukturiranja pred nadležnim sudom, stečajni ili likvidacioni postupak,

2) kada se rješenjem Poreske uprave konstatuje privremena nesolventnost poreskog obveznika,

3) podnošenjem potpunog zahtjeva za odgođeno plaćanje poreskih obaveza.

(2) U slučaju iz stava 1. ovog člana, Poreska uprava donosi zaključak o prekidu postupka prinudne naplate.

(3) Nakon prestanka razloga za prekid postupka prinudne naplate iz stava 1. ovog člana, Poreska uprava donosi zaključak kojim konstatuje da su prestali razlozi za prekid i da se postupak prinudne naplate nastavlja, a u slučaju da je došlo do brisanja poreskog obveznika iz registra, postupak prinudne naplate se obustavlja.

Obustavljanje postupka prinudne naplate

Član 65

(1) Postupak prinudne naplate obustavlja se ako:

1) rješenje za plaćanje poreza koje se prinudno izvršava ili rješenje o prinudnoj naplati budu poništeni, ili rješenje za plaćanje poreza bude zamijenjeno novim rješenjem,

2) poreski obveznik naknadno plati dugovanu obavezu, uključujući nastale troškove u skladu sa ovim zakonom,

3) se poreskom obvezniku odobri odgođeno plaćanje poreskog duga ili se odobri pretvaranje poreskog duga u vlasnički udio u skladu sa odredbama posebnog zakona,

4) se poreskom obvezniku odobri odgođeno plaćanje poreskih obaveza od organa nadležnog za utvrđivanje tih obaveza.

(2) U slučaju iz stava 1. ovog člana, Poreska uprava donosi zaključak o obustavi postupka prinudne naplate.

Izuzeće zbog neisplativosti

Član 66

(1) Prinudna naplata se ne vrši ako su troškovi prinudne naplate veći od poreskog duga koji se naplaćuje.

(2) Prinudna naplata se vrši u onoj mjeri koja je potrebna za namirenje cjelokupnog iznosa poreske obaveze.

Izuzeće predmeta u prinudnoj naplati

Član 67

Predmet prinudne naplate ne mogu biti stvari i primanja fizičkih lica izuzeti od izvršenja u skladu sa propisom kojim se uređuje izvršni postupak.

Troškovi postupka prinudne naplate

Član 68

(1) Troškovi prinudne naplate padaju na teret poreskog obveznika i utvrđuju se u visini od 5% od iznosa poreske obaveze koja se u postupku naplaćuje, ali ne manje od 50 KM.

(2) Ako poreski obveznik plati poresku obavezu nakon pokretanja postupka prinudne naplate, ne oslobađa se plaćanja troškova prinudne naplate iz stava 1. ovog člana.

(3) Troškovi prinudne naplate uplaćuju se na račun prinudne naplate koji vodi Poreska uprava.

Sredstva i predmeti prinudne naplate

Član 69

(1) Prinudna naplata poreskih obaveza sprovodi se protiv poreskog obveznika na sljedećim predmetima, odnosno sredstvima izvršenja:

1) na novčanim sredstvima - gotovini - pljenidbom, odnosno oduzimanjem od poreskog obveznika novčanih sredstava - gotovine,

2) na novčanim sredstvima - na računima - prenosom novčanih sredstava sa računa poreskog obveznika na račun prinudne naplate i obavezivanjem banke kod koje se vode računi poreskog obveznika da taj prenos izvrši,

3) na novčanim potraživanjima poreskog obveznika, uključujući i potraživanje plate, penzije i drugog ličnog primanja - određivanjem prenosa novčanog potraživanja poreskog obveznika od njegovog dužnika i obavezivanjem obveznikovog dužnika da preneseno potraživanje uplati na račun prinudne naplate,

4) na hartijama od vrijednosti - pljenidbom hartija od vrijednosti, te obavezivanjem institucije koja njima upravlja da ih proda pod najboljim uslovima na tržištu i da iznos ostvaren prodajom, po odbitku provizije i troškova prodaje, uplati na račun prinudne naplate,

5) na svim pokretnim stvarima poreskog obveznika - pljenidbom, odnosno oduzimanjem od poreskog obveznika pokretnih stvari i njihovom prodajom, odnosno prenosom prava svojine na Republiku,

6) na nenovčanim potraživanjima poreskog obveznika (potraživanje robe, opreme, drugih pokretnih stvari) - određivanjem prenosa nenovčanog potraživanja poreskog obveznika od njegovog dužnika i obavezivanjem obveznikovog dužnika da preneseno potraživanje ispuni Poreskoj upravi, odnosno da potraživanu robu i druge stvari isporuči donosiocu rješenja o prenosu potraživanja,

7) na nepokretnostima - uknjižbom založnog prava (hipoteke) na nepokretnostima poreskog obveznika, podnošenjem nadležnom sudu prijedloga za izvršenje prodajom nepokretnosti i uplatom novčanog iznosa dobijenog prodajom nepokretnosti na odgovarajući račun prinudne naplate,

8) na drugim imovinskim pravima poreskog obveznika - pljenidbom i unovčenjem.

(2) U slučaju da dužnik poreskog obveznika ne uplati na račun prinudne naplate novčano potraživanje za koje je određen prenos iz stava 1. tačka 3) ovog člana, a isplati ga poreskom obvezniku, Poreska uprava rješenjem određuje prinudnu naplatu poreskih obaveza iz imovine dužnika poreskog obveznika u visini prenesenog potraživanja.

(3) Vlada donosi uredbu kojom propisuje raspodjelu i namjenu sredstava ostvarenih od troškova prinudne naplate.

Prinudno izvršenje preplaćenih poreskih obaveza

Član 70

(1) Poreska uprava je ovlašćena i za prinudno izvršenje rješenja o odobravanju povrata preplate poreskom obvezniku, kada poreski povjerilac, odnosno korisnik javnih prihoda koji je dužan da iz svojih sredstava izvrši povrat preplate ne postupi po izvršnom rješenju Poreske uprave o odobravanju povrata preplate.

(2) Izvršenje iz stava 1. ovog člana sprovodi se na novčanim sredstvima obveznika povrata preplate na računu kod banke, prenosom odgovarajućeg iznosa na račun poreskog obveznika kome je odobren povrat preplate obaveze i obavezivanjem banke da taj prenos izvrši.

Pravo trećeg lica u postupku prinudne naplate

Član 71

(1) Treće lice koje tvrdi da ima pravo svojine, ili založno pravo na svim ili pojedinim zaplijenjenim pokretnim stvarima, može podnijeti Poreskoj upravi zahtjev da se te stvari izuzmu iz predmeta prinudne naplate.

(2) Uz zahtjev iz stava 1. ovog člana, treće lice je dužno da priloži i dokaze o svom pravu na stvarima za koje traži da se izuzmu iz predmeta prinudne naplate.

(3) Zahtjev iz stava 1. ovog člana treće lice može podnijeti do dana prodaje stvari na koje se potraživanje trećeg lica odnosi.

(4) Prodaja ili prenos stvari na imovinu Republike, u slučaju iz stava 1. ovog člana, odgađa se do okončanja postupka po zahtjevu za njihovo izuzimanje iz predmeta prinudne naplate.

Popis pokretnih stvari

Član 72

(1) Poreski izvršilac ovlašćen je da radi popisivanja pokretnih stvari s ciljem njihove zapljene, uđe na zemljište i u prostorije u kojima poreski obveznik obavlja svoju poslovnu djelatnost.

(2) Poreski izvršilac ima obavezu da prilikom ulaska na zemljište, ili u poslovne prostorije poreskog obveznika pokaže legitimaciju, i poreskom obvezniku da na uvid akt kojim se nalaže vršenje popisa pokretnih stvari i njihova zapljena.

(3) Ako poreski obveznik ne dozvoli poreskom izvršiocu da uđe u stan, ili drugu prostoriju radi vršenja popisa, procjene i zapljene pokretnih stvari koje se nalaze u stanu ili drugoj prostoriji, Poreska uprava će zatražiti asistenciju ovlašćenih policijskih službenika Ministarstva unutrašnjih poslova.

(4) Uz zahtjev iz stava 3. ovog člana prilaže se izvršno rješenje Poreske uprave iz čl. 51. i 62. ovog zakona.

(5) Popis pokretnih stvari iz stava 1. ovog člana sprovodi se u prisustvu dva punoljetna svjedoka.

(6) Prednost u popisu i pljenidbi imaju stvari koje se prema ocjeni poreskog izvršioca najlakše mogu unovčiti.

Procjena pokretnih stvari

Član 73

(1) Procjenu popisanih stvari vrši poreski izvršilac tokom popisa.

(2) Poreska uprava može odrediti drugo stručno lice kao procjenitelja ili pribaviti izvještaj o cijeni stvari od stručnih institucija ili organizacija.

(3) Popisana pokretna stvar oduzima se od poreskog obveznika u trenutku popisa.

(4) O izvršenom popisu, zapljeni i procjeni sačinjava se zapisnik.

(5) Zapisnik iz stava 4. ovog člana dostavlja se poreskom obvezniku.

(6) Na zapisnik iz stava 4. ovog člana poreski obveznik može izjaviti prigovor direktoru Poreske uprave u roku od tri dana od dana dostavljanja zapisnika.

(7) Postupak prinudne naplate odgađa se do donošenja rješenja po prigovoru.

(8) Žalba protiv rješenja iz stava 7. ovog člana ne odgađa njegovo izvršenje.

(9) Zapljena pokretnih stvari može se vršiti uz asistenciju ovlašćenih policijskih službenika Ministarstva unutrašnjih poslova.

Prodaja pokretnih stvari

Član 74

(1) Pokretne stvari prodaju se usmenim javnim nadmetanjem (u daljem tekstu: licitacija), u kojem učestvuju najmanje dva ponuđača, a u slučajevima predviđenim ovim zakonom, neposrednom pogodbom između kupca i Poreske uprave, o čemu se donosi zaključak.

(2) Pokretne stvari prodaju se u viđenom stanju.

(3) Ako je pokretna stvar podložna kvarenju ili ako njeno čuvanje iziskuje velike troškove, Poreska uprava tu stvar prodaje

neposrednom pogodbom, bez odgađanja, po cijeni koja ne može biti niža od jedne trećine procijenjene vrijednosti pokretne stvari.

(4) Oglašavanje prodaje zaplijenjenih pokretnih stvari vrši se najkasnije u roku od tri dana od dana izvršene procjene njihove vrijednosti najmanje u jednom dnevnom listu koji se distribuira na teritoriji cijele Republike, i na internet stranici Poreske uprave.

(5) Poreski obveznik, lica zaposlena u Poreskoj upravi i sa njima povezana lica ne mogu biti kupci stvari iz stava 1. ovog člana.

Licitaciona cijena

Član 75

(1) Na prvoj licitaciji, pokretna stvar se ne može prodati po cijeni nižoj od 75% procijenjene vrijednosti, a početna cijena je u visini procijenjene vrijednosti imovine.

(2) U slučaju da se pokretna stvar ne proda na prvoj licitaciji, određuje se i zakazuje druga, najkasnije u roku od osam dana od dana održavanja prve licitacije.

(3) Na drugoj licitaciji pokretna stvar se ne može prodati po cijeni nižoj od 50% utvrđene procijenjene vrijednosti.

(4) Ako pokretna stvar ne bude prodata i na drugoj licitaciji, određuje se treća licitacija, najkasnije u roku od osam dana od dana održavanja druge licitacije.

(5) Na trećoj licitaciji pokretna stvar ne može se prodati po cijeni nižoj od jedne trećine procijenjene vrijednosti pokretne stvari.

Prenos nakon prodaje pokretnih stvari

Član 76

(1) Nakon prodaje zaplijenjenih stvari, Poreska uprava kupcu, poslije izvršene uplate iznosa za koji mu je pokretna stvar prodata, izdaje potvrdu o prodaji stvari kojim se kupcu potvrđuje da je na njega preneseno pravo svojine i da je pravni osnov sticanja prava svojine kupovina stvari u postupku prinudne naplate poreza.

(2) Postupak prodaje zaplijenjenih stvari prekida se kada postignuta cijena dostigne visinu dugovane poreske obaveze, a preostale stvari

vraćaju se poreskom obvezniku.

(3) Ako prodaja zaplijenjenih stvari nije uspjela posredstvom licitacije, kao i neposrednom pogodbom, stvari se rješenjem Poreske uprave prenose u svojinu Republike.

(4) O održanim licitacijama i o prodaji zaplijenjenih stvari neposrednom pogodbom sačinjava se zapisnik.

Prenos stvari na Republiku

Član 77

U slučaju prenosa pokretnih stvari u svojinu Republike u svrhu izmirenja poreskih obaveza, poreska obaveza koja je bila predmet prinudne naplate smatra se izmirenom u iznosu od jedne trećine od procijenjene vrijednosti stvari.

Nesolventnost poreskog obveznika

Član 78

(1) Kada se u postupku prinudne naplate utvrdi da poreski obveznik nema imovinu iz koje se poreski dug prinudnom naplatom može namiriti, odnosno da mu je imovina koja se predaje Republici po vrijednosti manja od poreskog duga, Poreska uprava rješenjem konstatuje njegovu privremenu nesolventnost.

(2) Nesolventnost iz stava 1. ovog člana podliježe reviziji najmanje jednom godišnje.

(3) Ako poreski obveznik naknadno postane solventan, Poreska uprava ukida rješenje o proglašenoj nesolventnosti i nastavlja postupak prinudne naplate.

(4) Konstatovanje privremene nesolventnosti poreskog obveznika ne sprečava Poresku upravu da sprovodi mjere prinudne naplate protiv drugih odgovornih lica.

GLAVA IX DRUGI NAČINI PRESTANKA PORESKE OBAVEZE

Zastarjelost utvrđivanja poreskih obaveza

Član 79

(1) Utvrđivanje poreske obaveze, rješenjem Poreske uprave, može se izvršiti u roku od pet godina od dana podnošenja poreske prijave,

odnosno od dana dospijeća poreske obaveze, računajući od dana koji je kasnije nastupio.

(2) Rok iz stava 1. ovog člana prekida se danom otpočinjanja postupka utvrđivanja poreske obaveze i traje neprekidno, bez obzira na dužinu trajanja upravnog postupka, upravnog spora ili drugih postupaka čiji ishod može biti ponavljanje prvostepenog postupka utvrđivanja poreske obaveze rješenjem Poreske uprave.

(3) Zahtjev za uračunavanje preplate obaveze u ispunjenje buduće obaveze ili za povrat preplaćene obaveze može se podnijeti u roku od tri godine od dana prijema obavještenja o preplati poreskih obaveza.

(4) Za utvrđivanje činjenica u poreskom postupku koje su relevantne za utvrđivanje obaveze ne primjenjuju se rokovi zastarjelosti.

Zastarjelost prema trećim licima i zastarjelost povrata preplate

Član 80

Rok zastarjelosti iz člana 79. stav. 1. ovog zakona primjenjuje se i na lica koja su odgovorna za obaveze poreskog obveznika, a rok iz stava 3. istog člana na obveznika povrata preplate poreskih obaveza.

Zastarjelost naplate poreskih obaveza

Član 81

(1) Utvrđena obaveza može se naplatiti prinudno ili sudskim putem u roku od deset godina od dana izvršnosti prijavljene poreske obaveze, odnosno od dana pravosnažnosti rješenja o plaćanju poreskih obaveza.

(2) Izuzetno od rokova zastarjelosti propisanih ovim zakonom, pravo Poreske uprave na utvrđivanje i naplatu glavnog duga po osnovu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje ne zastarijeva.

Uračunavanje vremena prethodnika

Član 82

U vrijeme zastarjelosti računa se i vrijeme koje je proteklo u korist prethodnika poreskog obveznika, odnosno prethodnika lica odgovornog za obaveze poreskog obveznika ili prethodnika obveznika povrata poreske obaveze.

Utvrđivanje zastarjelosti po službenoj dužnosti

Član 83

(1) Službena lica koja vode prvostepeni i drugostepeni poreski postupak dužna su da po službenoj dužnosti paze na zastarijevanje.

(2) U slučaju da se utvrdi da je nastupila zastarjelost određenih obaveza, Poreska uprava te obaveze otpisuje u cijelosti.

Obavještenje o preplati poreskih obaveza

Član 84

(1) Poreskog obveznika koji je preplatio svoju obavezu, Poreska uprava obavještava o preplati najkasnije u roku od 30 dana od dana uplate iznosa poreza koji predstavlja preplatu.

(2) U obavještenju se navodi ukupan iznos preplate, iznos preplate kojim se može izmiriti druga obaveza i iznos preplate kojim se može izmiriti buduća obaveza, ili preplaćeni iznos vratiti obvezniku.

Automatsko izmirenje iznosom preplate

Član 85

(1) U slučaju da se utvrdi da postoje druge dospjele a neizmirene obaveze poreskog obveznika, iznosom preplate se automatski izmiruju njegove druge dospjele obaveze, a poreski obveznik se o toj činjenici obavještava.

(2) Druga obaveza koja je izmirena iznosom preplate u skladu sa stavom 1. ovog člana, smatra se plaćenom na dan uplate koja je rezultirala preplatom.

(3) Ako je druga poreska obaveza veća od iznosa preplate, onda se namirenje te poreske obaveze vrši na način propisan članom 56. ovog zakona.

Povrat preplaćenog iznosa poreskih obaveza

Član 86

(1) Ako je iznos preplate kojim se izmiruje druga obaveza poreskog obveznika veći od te obaveze, a obveznik nema druge dospjele obaveze, može iskoristiti razliku preplate za izmirivanje budućih obaveza ili će se izvršiti povrat razlike preplate.

(2) O zahtjevu za povrat preplate u smislu stava 1. ovog člana Poreska uprava je dužna da odluči u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

GLAVA X PORESKA KONTROLA

Pojam poreske kontrole

Član 87

Poreska kontrola je postupak provjere i utvrđivanja zakonitosti i pravilnosti prijavljivanja i plaćanja poreskih obaveza, kao i postupak provjere pravilnosti i zakonitosti postupanja po poreskim propisima, a koji vrše ovlašćena službena lica u Poreskoj upravi.

Inspektori Poreske uprave

Član 88

(1) Ovlašćena službena lica u Poreskoj upravi su inspektori Poreske uprave, koji su dužni da posjeduju službenu legitimaciju i značku, i poreski izvršioci, koji su dužni da posjeduju službenu legitimaciju.

(2) Na radnopravni status inspektora i izvršilaca primjenjuju se opšti propisi kojima se uređuje radnopravni status državnih službenika u republičkim organima uprave.

(3) Poslove inspektora može obavljati lice koje osim opštih i posebnih uslova neophodnih za zasnivanje radnog odnosa u republičkom organu uprave na radnom mjestu državnog službenika, posjeduje certifikat za obavljanje inspekcijskih poslova i koje ima najmanje:

1) dvije godine iskustva u struci ili jednu godinu iskustva na inspekcijskim poslovima za zvanje mlađeg inspektora,

2) tri godine iskustva u struci i dvije godine iskustva na inspekcijskim poslovima za zvanje inspektora,

3) četiri godine iskustva u struci i tri godine iskustva na inspekcijskim poslovima za zvanje višeg inspektora.

(4) Osim slučajeva iz člana 11. stav 2. ovog zakona, inspektor Poreske uprave odgovoran je za težu povredu radnih dužnosti i u

slučaju kada ne preduzme mjere ili radnje koje je dužan da preduzme prilikom vršenja inspekcijskog nadzora.

(5) Ministar donosi pravilnik kojim propisuje uslove, način i postupak izdavanja certifikata iz stava 3. ovog člana.

(6) Direktor Poreske uprave, uz saglasnost ministra, donosi pravilnik kojim propisuje izgled i način izdavanja službene legitimacije i značke ovlašćenim službenim licima iz stava 1. ovog člana.

Prava i obaveze inspektora

Član 89

U vršenju inspekcijskog nadzora, inspektor Poreske uprave ima ovlašćenje i obavezu da:

1) obavijesti subjekta nadzora o obavljanju inspekcijskog pregleda, osim ako bi obavještenje umanjilo uspješnost inspekcijskog nadzora,

2) pokaže legitimaciju subjektu nadzora, odnosno odgovornom ili drugom ovlašćenom licu subjekta nadzora,

3) pozna subjekta nadzora sa pravima koja može da koristi u postupku inspekcijskog pregleda,

4) sasluša stranke i svjedoke u postupku,

5) pregleda poslovne prostorije u kojima se nalaze ili se pretpostavlja da se nalaze knjige i evidencije ili drugi predmeti potrebni za sprovođenje i izvršenje poreskih propisa, te da pregleda knjige i evidencije,

6) privremeno izuzme dokumentaciju, knjige i evidencije ili foto-kopije, te druge predmete potrebne za sprovođenje i izvršavanje poreskih zakona, dok traje postupak poreske kontrole, uz izdavanje potvrde o izuzimanju dokumentacije,

7) nalaže preduzimanje odgovarajućih mjera i radnji, odnosno zabrani vršenje određenih radnji, s ciljem potpunijeg utvrđivanja činjeničnog stanja i obezbjeđenja naplate poreskih obaveza,

8) o izvršenom inspekcijskom pregledu sačini zapisnik,

9) donese akt u upravnom postupku,

10) za privremeno oduzetu dokumentaciju, odnosno privremeno ili trajno oduzete predmete i druge stvari izda potvrdu o oduzimanju,

11) zabrani obavljanje djelatnosti, kao i da zapečati objekat,

12) izda prekršajni nalog,

13) podnese zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka,

14) podnese izvještaj Javnom tužilaštvu u slučaju da u postupku kontrole postoje osnovi sumnje u izvršenje krivičnog djela,

15) preduzme i druge mjere i radnje za koje je ovlašćen ovim i drugim propisima.

Vrste poreske kontrole

Član 90

(1) Vrste poreske kontrole su:

1) kancelarijska kontrola,

2) terenska kontrola,

3) posebna kontrola,

4) informativna kontrola,

5) kontrola neregistrovanog subjekta.

(2) Kancelarijska kontrola traje najduže osam radnih dana od dana njenog početka određenog u nalogu za kontrolu.

(3) Terenska kontrola traje najduže 20 radnih dana od dana njenog početka određenog u nalogu za pojedinačnu kontrolu, a izuzetno se može produžiti, o čemu odlučuje rukovodilac organizacione jedinice u čijoj mjesnoj nadležnosti je kontrolisani poreski obveznik, odnosno direktor Poreske uprave ako je nadležnost za kontrolu u sjedištu Poreske uprave.

(4) Posebna kontrola predstavlja provjeru zakonitosti i pravilnosti primjene poreskih propisa, osim provjere zakonitosti i pravilnosti prijavljivanja, ispunjavanja i utvrđivanja poreskih obaveza.

(5) Informativna kontrola predstavlja provjeru podataka i činjenica po zahtjevu drugih organa kao i lica koja imaju opravdan interes, te

provjeru podataka i činjenica od značaja za vođenje poreskog postupka.

(6) Izuzetno od stava 5. ovog člana, službena lica Poreske uprave mogu sprovoditi informativnu kontrolu bez posebnog zahtjeva organa ili lica u slučaju kontrole priređivača igara na sreću u vezi sa pravilnošću plaćanja obaveza i priređivanja igara na sreću.

(7) Kontrola neregistrovanog subjekta vrši se u skladu sa propisom kojim se uređuje rad inspekcija u Republici.

(8) Direktor Poreske uprave, uz saglasnost ministra, donosi pravilnik kojim se propisuju način i postupak vršenja kontrola.

Plan poreskih kontrola

Član 91

(1) Poreska kontrola vrši se na osnovu godišnjeg i mjesečnog plana, odnosno vanrednog plana, koji donosi direktor Poreske uprave, a koji je zasnovan na procjeni rizika poreskog obveznika.

(2) Poreska kontrola može se vršiti i bez plana iz stava 1. ovog člana, u slučaju kada Poreska uprava utvrdi da je to neophodno zbog predmeta kontrole.

(3) Pri utvrđivanju plana iz stava 1. ovog člana vrši se i procjena uticaja poreske kontrole na efikasnost naplate poreza u određenim djelatnostima.

(4) Izuzetno od stava 1. ovog člana, ministar može zahtijevati od direktora Poreske uprave donošenje vanrednog plana kontrole u slučaju da postoje pretpostavke koje upućuju na povećan obim izbjegavanja plaćanja poreskih obaveza.

Kancelarijska poreska kontrola

Član 92

(1) Kancelarijska kontrola predstavlja skup radnji kojima Poreska uprava provjerava tačnost podataka iskazanih u poreskoj prijavi, računovodstvenim i drugim izvještajima poreskog obveznika, te usklađenost sa zakonom, odnosno drugim propisom, a radi pravilnog i tačnog utvrđivanja poreske obaveze.

(2) Kancelarijsku kontrolu vrši poreski inspektor u prostorijama Poreske uprave, na osnovu naloga za kontrolu.

(3) Nakon izvršene kancelarijske kontrole, poreski inspektor sačinjava zapisnik, koji dostavlja poreskom obvezniku u roku od tri dana od dana sačinjavanja.

(4) Zapisnik iz stava 3. ovog člana predstavlja dokaz o sprovedenim radnjama u toku postupka kancelarijske kontrole, a sadrži: datum, mjesto, vrijeme vršenja kancelarijske kontrole, naznačenje poreskog obveznika i njegove identifikacione podatke, radnje koje su izvršene, dokaze koji su izvedeni u postupku, činjenice bitne za utvrđivanje obaveze, a stranice zapisnika se označavaju rednim brojem i potpisuju ih poreski obveznik i poreski inspektor.

(5) U slučaju da poreski obveznik odbije da potpiše zapisnik, poreski inspektor o tome sačinjava službenu zabilješku, koja čini sastavni dio zapisnika i takav zapisnik predstavlja relevantan dokaz o sprovedenim radnjama u poreskom postupku.

(6) Poreski obveznik može uložiti primjedbe na zapisnik u roku od tri dana od dana dostavljanja zapisnika.

(7) U slučaju da se na osnovu iznesenih primjedaba vrše izmjene zapisnika, poreski inspektor sačinjava dopunu zapisnika.

(8) U slučaju da poreski inspektor smatra da iznesene primjedbe ne mogu biti od uticaja na zapisnik, o tome se izjašnjava u rješenju.

(9) Na osnovu zapisnika i dopune zapisnika, poreski inspektor donosi rješenje kojim se utvrđuju obaveze i nalaže njihovo plaćanje u skladu sa ovim zakonom.

Obaveze poreskih obveznika u postupku kancelarijske kontrole

Član 93

(1) Poreski obveznik dužan je da na poziv Poreske uprave, neposredno ili posredstvom punomoćnika, učestvuje u postupku kancelarijske kontrole i da pruži tražena objašnjenja i dokumentaciju u roku koji odredi Poreska uprava.

(2) Neodazivanje pozivu iz stava 1. ovog člana ne odgađa postupak kancelarijske kontrole.

Terenska poreska kontrola

Član 94

(1) Terenska kontrola predstavlja skup radnji kojima Poreska uprava provjerava zakonitost i pravilnost ispunjavanja poreskih obaveza od poreskih obveznika.

(2) Terensku kontrolu obavlja poreski inspektor na osnovu naloga za kontrolu.

(3) Poreski obveznik obavještava se o kontroli najkasnije tri dana prije dana počinjanja kontrole.

(4) Izuzetno od stava 3. ovog člana, direktor Poreske uprave može naložiti kontrolu kojoj se pristupa bez obavještavanja poreskog obveznika ako ocijeni da postoje sumnje da bi se ta kontrola mogla na bilo koji način osujetiti, ili ako bi obavještavanje o kontroli moglo bitno uticati na utvrđivanje i plaćanje poreza.

Mjesto vršenja terenske kontrole

Član 95

(1) Terenska kontrola vrši se u poslovnim prostorijama poreskog obveznika, ili na drugom mjestu, zavisno od predmeta kontrole.

(2) Poreski obveznik dužan je da ako se terenska kontrola vrši u njegovim poslovnim prostorijama, obezbijedi odgovarajuće mjesto za rad poreskog inspektora.

(3) Ako ne postoji odgovarajući prostor za vršenje terenske kontrole u poslovnim prostorijama poreskog obveznika, kontrola se može obaviti na drugom mjestu koje odredi Poreska uprava, u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Vrijeme vršenja terenske kontrole

Član 96

(1) Terenska kontrola obavlja se u toku radnog vremena poreskog obveznika i Poreske uprave, a može se nastaviti i po isteku radnog vremena u slučaju ako je kontrola počela u toku radnog vremena i ako poreski obveznik na to pristane.

(2) Izuzetno, terenska kontrola može da se obavlja u bilo koje vrijeme, bez pristanka poreskog obveznika ako okolnosti kontrole to nalažu, odnosno ako postoji opasnost da poreski obveznik oteža ili osujeti kontrolu, prikrije dokaze, te ako se obavlja kontrola neregistrovanog subjekta ili posebna kontrola.

Prava i obaveze poreskih obveznika u postupku terenske kontrole

Član 97

(1) Poreski obveznik ima pravo i obavezu da učestvuje u utvrđivanju činjeničnog stanja i daje objašnjenja i izjave na zahtjev poreskog inspektora.

(2) Poreski obveznik dužan je da poreskom inspektoru omogući uvid u stanje sirovina, reprodukcionog materijala, poluproizvoda, gotovih proizvoda i robe (u daljem tekstu: roba) i opreme, kao i da omogući uvid u poslovne knjige, evidencije i drugu dokumentaciju ili isprave.

(3) Ako nije u mogućnosti da prisustvuje terenskoj kontroli, poreski obveznik određuje lice koje u njegovo ime izvršava obaveze iz st. 1. i 2. ovog člana.

(4) Neizvršavanje obaveza poreskog obveznika iz st. 1. do 3. ovog člana ne odlaže vršenje terenske kontrole.

(5) Poreski inspektor može zahtijevati podatke, odnosno uvid u dokumentaciju i od zaposlenih kod poreskog obveznika ili drugih lica.

(6) Poreski inspektor zahtjev iz stava 5. ovog člana saopštava usmeno.

(7) Lica iz stava 5. ovog člana dužna su da podatke kojima raspolažu, odnosno dokumentaciju učine dostupnim poreskom inspektoru.

Zapisnik o izvršenoj terenskoj kontroli

Član 98

(1) Poreski inspektor sačinjava zapisnik o izvršenoj terenskoj kontroli, koji dostavlja poreskom obvezniku u roku od tri dana od dana završetka kontrole.

(2) Zapisnik iz stava 1. ovog člana predstavlja dokaz o sprovedenim radnjama u toku postupka terenske kontrole, a sadrži: datum, mjesto, vrijeme vršenja terenske kontrole, naznačenje poreskog obveznika i njegove identifikacione podatke, radnje koje su izvršene, dokaze koji su izvedeni u postupku, činjenice bitne za utvrđivanje obaveze, a stranice zapisnika se označavaju rednim brojem i potpisuju ih poreski obveznik i poreski inspektor.

(3) U slučaju da poreski obveznik odbije da potpiše zapisnik, poreski inspektor o tome sačinjava službenu zabilješku, koja čini sastavni dio zapisnika i takav zapisnik predstavlja relevantan dokaz o sprovedenim radnjama u poreskom postupku.

(4) Poreski obveznik može uložiti primjedbe na zapisnik u roku od tri dana od dana dostavljanja zapisnika.

(5) U slučaju da se na osnovu iznesenih primjedaba vrše izmjene zapisnika, poreski inspektor sačinjava dopunu zapisnika.

(6) U slučaju da poreski inspektor smatra da iznesene primjedbe ne mogu biti od uticaja na zapisnik, o tome se izjašnjava u rješenju.

Utvrđivanje poreskih obaveza rješenjem Poreske uprave

Član 99

(1) Ako se u postupku terenske kontrole utvrdi da poreski obveznik nije primijenio, ili nije pravilno primijenio propise prilikom utvrđivanja poreske obaveze koje obveznik sam vrši, na osnovu stanja utvrđenog u zapisniku, odnosno dopune zapisnika, donosi se rješenje za plaćanje utvrđenih poreskih obaveza iz člana 51. ovog zakona.

(2) Poreski inspektor donosi rješenje iz stava 1. ovog člana u roku od osam dana od dana dostavljanja zapisnika poreskom obvezniku, odnosno dopune zapisnika o terenskoj kontroli.

(3) Na dalji postupak po rješenju iz stava 1. ovog člana primjenjuju se odredbe čl. 62. do 81. ovog zakona.

Posebna kontrola

Član 100

(1) Posebna kontrola predstavlja skup radnji kojima Poreska uprava provjerava zakonitost i pravilnost primjene poreskih propisa.

(2) Posebna kontrola ne obuhvata kontrolu zakonitosti i pravilnosti prijavljivanja, utvrđivanja i izmirivanja poreskih obaveza.

(3) Posebna kontrola se vrši na osnovu plana kontrola i naloga, a izuzetno, može se vršiti bez plana i naloga za kontrolu ako okolnosti kontrole to nalažu.

(4) Posebna kontrola vrši se u mjestu gdje obveznik obavlja djelatnost, ili na bilo kojem drugom mjestu koje je podobno za vršenje kontrole.

(5) Posebna kontrola vrši se u radno vrijeme poreskog obveznika i Poreske uprave, a izuzetno u bilo koje vrijeme ako okolnosti kontrole to nalažu.

(6) Posebna kontrola može se vršiti i na osnovu odluke, odnosno drugog akta Koordinacionog tijela za inspekcijski nadzor, zajedničkim aktivnostima ovlašćenih inspektora Poreske uprave, Republičke uprave za inspekcijske poslove i Republičke uprave za igre na sreću.

Primjena pravila postupka posebne kontrole

Član 101

(1) Pravila postupka posebne poreske kontrole, propisana ovim zakonom, primjenjuju se u sljedećim slučajevima:

1) u postupku kontrole prijavljivanja obveznika doprinosa u Jedinstvenom sistemu u skladu sa ovim zakonom,

2) u postupku kontrole primjene zakona kojim se uređuju fiskalne kase,

3) u drugim postupcima kontrole ako je Poreska uprava za to ovlašćena posebnim zakonom.

(2) Kontrola prijavljivanja obveznika doprinosa u Jedinstveni sistem iz stava 1. tačka 1) ovog člana vrši se putem računara i drugih elektronskih uređaja koji omogućavaju stalnu vezu sa serverom Poreske uprave i Jedinstvenim sistemom u realnom vremenu.

(3) S ciljem sprovođenja kontrole iz stava 1. tačka 1) ovog člana, obveznik doprinosa je dužan licu koje sprovodi kontrolu staviti na uvid ličnu kartu ili drugu ličnu ispravu, na osnovu koje se mogu utvrditi podaci potrebni za kontrolu.

(4) Ako obveznik doprinosa u toku kontrole iz stava 1. tačka 1) ovog člana ne posjeduje ličnu kartu ili drugu ličnu ispravu, podaci potrebni za kontrolu se mogu utvrđivati i na drugi način (izjavom svjedoka, kontrolisanog obveznika doprinosa i slično).

Zapisnik i rješenje o izvršenoj posebnoj kontroli

Član 102

(1) O izvršenoj posebnoj kontroli, poreski inspektor sačinjava zapisnik na mjestu vršenja kontrole, koji potpisuje i uručuje poreskom obvezniku odmah po završetku kontrole.

(2) Zapisnik iz stava 1. ovog člana predstavlja dokaz o sprovedenim radnjama u toku posebnog postupka, a sadrži: datum, mjesto, vrijeme vršenja posebne kontrole, naznačenje poreskog obveznika i njegove identifikacione podatke, radnje koje su izvršene, dokaze koji su izvedeni u postupku, činjenice bitne za utvrđivanje nepravilnosti, a stranice zapisnika se označavaju rednim brojem i potpisuju ih poreski obveznik i poreski inspektor.

(3) Postupku posebne kontrole prisustvuje odgovorno, odnosno ovlašćeno lice poreskog obveznika, a u slučaju da to lice odbije ili nije u mogućnosti da prisustvuje postupku posebne kontrole, posebna kontrola se vrši u prisustvu lica zatečenog u mjestu vršenja kontrole.

(4) U slučaju da poreski obveznik, odnosno lice koje prisustvuje kontroli, odbije da potpiše zapisnik, poreski inspektor o tome sačinjava službenu zabilješku, koja čini sastavni dio zapisnika i takav zapisnik predstavlja relevantan dokaz o sprovedenim radnjama u poreskom postupku.

(5) Po završetku izrade zapisnika, poreski inspektor daje na uvid zapisnik kontrolisanom poreskom obvezniku.

(6) U slučaju da poreski obveznik ima primjedbe, poreski inspektor ih unosi u zapisnik, i ako utvrdi da su opravdane, sačinjava dopunu

zapisnika, a ako utvrdi da nisu opravdane, o tome se izjašnjava u rješenju.

(7) Nakon sačinjavanja zapisnika, a u slučaju da u postupku posebne kontrole utvrdi nepravilnost, poreski inspektor donosi usmeno rješenje, kojim izriče mjere u skladu sa svojim ovlašćenjima, a što je dužan da konstatuje u zapisniku.

(8) Poreski inspektor dužan je da u roku od tri dana od dana donošenja usmenog rješenja izradi pismeni otpravak tog rješenja i dostavi ga poreskom obvezniku.

(9) Protiv rješenja iz stava 8. ovog člana, poreski obveznik može izjaviti žalbu Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja pismenog otpravka tog rješenja.

Informativna kontrola

Član 103

(1) Informativnu kontrolu sprovode službena lica Poreske uprave.

(2) Nakon izvršene informativne kontrole, službeno lice ne donosi upravni akt, već o sprovedenoj kontroli sačinjava zapisnik.

(3) Zapisnik iz stava 2. ovog člana predstavlja dokaz u drugim poreskim postupcima, kao i u postupcima koje vode drugi republički organi.

(4) Zapisnik iz stava 2. ovog člana dostavlja se poreskom obvezniku i licu po čijem zahtjevu je sprovedena informativna kontrola, a u slučaju sprovedene informativne kontrole priređivača igra na sreću, zapisnik se dostavlja priređivaču kod kojeg je kontrola izvršena, Republičkoj upravi za igre na sreću i Ministarstvu.

GLAVA XI POSTUPAK PO PRAVNOM LIJEKU

Žalba protiv rješenja Poreske uprave

Član 104

(1) Protiv rješenja Poreske uprave može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

(2) O žalbi protiv rješenja Poreske uprave odlučuje Ministarstvo u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa kojim se uređuje opšti

upravni postupak.

(3) Žalba se izjavljuje Ministarstvu posredstvom prvostepenog organa, u skladu sa propisom kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Pravno dejstvo žalbe

Član 105

(1) Žalba izjavljena protiv rješenja Poreske uprave zadržava izvršenje tog rješenja.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, žalba izjavljena protiv rješenja o prinudnoj naplati i rješenja o izvršenoj posebnoj kontroli ne zadržava izvršenje tog rješenja.

Drugostepeni poreski postupak

Član 106

(1) Drugostepeni poreski postupak sprovode službena lica Ministarstva u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak.

(2) Drugostepeni organ povodom žalbe može:

1) odbaciti žalbu - ako je to propustio da uradi prvostepeni organ,

2) žalbu poreskog obveznika odbiti kao neosnovanu,

3) poništiti prvostepeno rješenje i vratiti predmet na ponovni postupak,

4) djelimično poništiti prvostepeno rješenje i vratiti ga u tom dijelu na ponovni postupak,

5) poništiti prvostepeno rješenje i sam riješiti poresku stvar,

6) poništiti prvostepeno rješenje u cijelosti,

7) poništiti prvostepeno rješenje djelimično,

8) izmijeniti prvostepeno rješenje.

GLAVA XII NADZOR I KAZNENE ODREDBE

Upravni nadzor

Član 107

Nadzor nad primjenom odredaba ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor

Član 108

(1) Inspekcijski nadzor nad primjenom odredaba ovog zakona vrši Poreska uprava.

(2) Inspekcijski nadzor nad primjenom člana 37. st. 2. i 4. ovog zakona, osim Poreske uprave, vrše i svi inspektori određeni zakonom kojim se uređuje rad inspekcije Republike Srpske, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Privremena zabrana obavljanja djelatnosti zbog nepodnošenja prijave u Jedinstveni sistem

Član 109

(1) Ako u toku posebne kontrole ovlašćeni inspektor utvrdi da uplatilac doprinosa nije podnio prijavu za registraciju obveznika doprinosa u Jedinstvenom sistemu, na način i u roku propisanom članom 37. st. 2. i 4. ovog zakona, usmenim rješenjem uplatiocu doprinosa izriče mjeru zabrane obavljanja djelatnosti do otklanjanja nepravilnosti, a najmanje u trajanju od 15 dana.

(2) Usmeno rješenje iz stava 1. ovog člana izvršava se odmah, pečaćenjem prostorija, postrojenja, uređaja i druge opreme za rad kojom uplatilac doprinosa (poslodavac) obavlja djelatnost.

(3) U slučaju izvršenja usmenog rješenja pečaćenjem, poreski obveznik, odnosno lice koje prisustvuje kontroli, dužno je da osigura iznošenje kvarljivih namirnica iz prostora, te preduzme sve bezbjednosne i druge mjere da ne bi došlo do nastanka štete.

(4) Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, mjera zabrane obavljanja djelatnosti neće se izvršiti ako poreski obveznik u roku od 72 sata od izricanja usmenog rješenja dostavi ovlašćenom inspektoru dokaz o uplati novčane kazne izrečene prekršajnim nalogom za izvršeni prekršaj utvrđen ovim zakonom.

(5) U slučaju iz stava 4. ovog člana, ovlašćeni inspektor obustavlja upravni postupak i ne donosi pismeni otpravak rješenja.

(6) Ministar donosi pravilnik kojim propisuje postupak i način izvršenja mjere zabrane obavljanja djelatnosti zbog nepodnošenja prijave u Jedinstveni sistem.

Ponovljeni prekršaj

Član 110

(1) Ako u toku posebne kontrole ovlašćeni inspektor utvrdi da uplatilac doprinosa nije podnio prijavu za registraciju obveznika doprinosa u Jedinstvenom sistemu na način i u roku propisanom članom 37. st. 2. i 4. ovog zakona, a da mu je već prethodno pravosnažno izrečena sankcija za isti prekršaj, usmenim rješenjem tom uplatiocu doprinosa izriče mjeru zabrane obavljanja djelatnosti do otklanjanja nepravilnosti, a najmanje u trajanju od 30 dana.

(2) Usmeno rješenje iz stava 1. ovog člana izvršava se odmah, pečaćenjem prostorija, postrojenja, uređaja i druge opreme za rad kojom uplatilac doprinosa (poslodavac) obavlja djelatnost, a poreski obveznik, odnosno lice koje prisustvuje kontroli dužno je da postupi na način propisan članom 109. stav 3. ovog zakona.

Pravni lijek

Član 111

Izuzetno od člana 102. stav 9. ovog zakona, protiv rješenja kojim se izriče mjera zabrane obavljanja djelatnosti iz čl. 109. i 110. ovog zakona, uplatilac doprinosa može izjaviti žalbu Ministarstvu u roku od osam dana od dana dostavljanja pismenog otpravka rješenja.

Prekršaji poreskog obveznika, pravnog lica i preduzetnika

Član 112

(1) Novčanom kaznom od 2.000 KM do 6.000 KM kazniće se za prekršaj poreski obveznik, pravno lice ili drugi subjekt ako:

1) se ne registruje u Poreskoj upravi, ili ako se ne registruje u roku i na način propisan za registraciju poreskih obveznika u Poreskoj upravi ili ne prijavi Poreskoj upravi promjenu podataka u vezi sa upisom u registar kod Poreske uprave (član 19. tačka 1),

2) ne podnese poresku prijavu, ili ne podnese poresku prijavu na način i u roku koji je propisan poreskim propisima (član 19. tačka 3),

3) ne vodi poslovne knjige i evidencije u skladu sa poreskim propisima (član 19. tačka 6).

(2) Novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM kazniće se za prekršaj poreski obveznik, pravno lice ili drugi subjekt ako:

1) ne dozvoli poreskom izvršiocu da uđe u prostorije u kojima poreski obveznik obavlja svoju poslovnu djelatnost, a radi vršenja popisa i zapljene pokretnih stvari u postupku prinudne naplate poreskih obaveza (član 72. stav 1),

2) ne učestvuje na poziv Poreske uprave u postupku kancelarijske kontrole, ne pruži tražena objašnjenja, ili ne dostavi na zahtjev inspektora svu dokumentaciju koja je potrebna za sprovođenje kancelarijske kontrole (član 19. tačka 11. i član 93. stav 1),

3) ne učestvuje na poziv Poreske uprave u postupku terenske kontrole, ne pruži tražena objašnjenja, ili ne dostavi na zahtjev inspektora svu dokumentaciju koja je potrebna za sprovođenje kancelarijske kontrole (član 19. tačka 11. i član 97. st. 1. i 2),

4) ne omogući poreskom inspektoru odgovarajuće mjesto za vršenje terenske kontrole (član 95. stav 2),

5) ometa službenike Poreske uprave u sprovođenju zakonom utvrđenih dužnosti (član 19. tačka 12).

(3) Novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu.

(4) Novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM kazniće se za prekršaj iz stava 2. ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu.

(5) Novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana preduzetnik.

(6) Novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM kazniće se za prekršaj iz stava 2. ovog člana preduzetnik.

Prekršaji poreskog obveznika fizičkog lica

Član 113

Novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM kazniće se za prekršaj iz člana 112. stav 1. t. 1) i 2) i stav 2. t. 2) i 5) ovog zakona poreski

obveznik - fizičko lice.

Prekršaj zbog nepodnošenja prijave u Jedinstveni sistem

Član 114

(1) Novčanom kaznom od 10.000 KM do 30.000 KM kazniće se uplatilac doprinosa - pravno lice ako ne podnese prijavu za registraciju obveznika doprinosa u Jedinstvenom sistemu, na način i u roku propisanom u članu 37. st. 2. i 4. ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, novčanom kaznom od 3.000 KM do 9.000 KM kazniće se uplatilac doprinosa - fizičko lice.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, novčanom kaznom od 3.000 KM do 9.000 KM kazniće se odgovorno lice u pravnom licu.

(4) Prekršajni nalog za prekršaj iz ovog člana može, osim Poreske uprave, izdati i organ iz člana 108. stav 2. ovog zakona koji je ovim zakonom ovlašćen da vrši kontrolu podnošenja prijave u Jedinstveni sistem.

Prekršaj obaveze prijavljivanja, obračuna i plaćanja poreskih obaveza

Član 115

Novčanom kaznom u iznosu od 30% od iznosa obaveze utvrđene u postupku poreske kontrole, a najviše do 200.000 KM kazniće se za prekršaj poreski obveznik koji nije ni prijavio ni platio porezku obavezu (član 19. t. 3. i 4).

Prekršaj banke

Član 116

(1) Novčanom kaznom od 10.000 KM do 30.000 KM kazniće se banka ako:

1) otvori račun za poreskog obveznika bez dokaza o registraciji u Poreskoj upravi (član 40),

2) ne izvrši blokadu računa poreskog obveznika po dostavljanju zaključka o uspostavljanju privremene mjere obezbjeđenja od Poreske uprave (član 57. stav 3. tačka 3),

3) ne izvršava prenos sredstava po nalogu Poreske uprave u postupku prinudne naplate (član 55. st. 3. i 4, član 69. stav 1. tačka 2. i član 70.

stav 2).

(2) Novčanom kaznom od 3.000 KM do 9.000 KM kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana i odgovorno lice banke.

Prekršaji drugih odgovornih lica

Član 117

(1) Novčanom kaznom od 5.000 KM do 15.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) ne izvrši prenos potraživanja prema svom dužniku na račun prinudne naplate u postupku prinudne naplate protiv njegovog dužnika, po nalogu Poreske uprave (član 69. stav 1. tačka 3),

2) ne izvrši prodaju i prenos iznosa ostvarenog prodajom hartija od vrijednosti po nalogu Poreske uprave (član 69. stav 1. tačka 4),

3) po nalogu Poreske uprave ne izvrši obavezu (član 69. stav 1. tačka 6).

(2) Novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana fizičko lice.

Prekršaji organa nadležnih za registre

Član 118

(1) Novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM kazniće se organ nadležan za upis u odgovarajući registar lica koja obavljaju privrednu djelatnost, odnosno koji vodi matične evidencije i evidenciju prebivališta fizičkog lica ako ne prijavi ili ne prijavi u roku Poreskoj upravi svaku promjenu u evidencijama ili registrima za koje su nadležni (član 39. st. 1. i 2).

(2) Novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana i odgovorno lice u nadležnom organu.

GLAVA XIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Započeti postupci

Član 119

Poreski postupci započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona, završiće se prema odredbama zakona koji je bio na snazi u vrijeme kada je postupak započet.

Zastarjelost u započetim postupcima

Član 120

Ako je poreska obaveza utvrđena, odnosno naložena rješenjem Poreske uprave, ili utvrđena na osnovu poreske prijave, a ti poreski akti su postali izvršni prije stupanja na snagu ovog zakona, u odnosu na te obaveze primjenjuju se rokovi o zastarjelosti za naplatu određeni zakonom koji je bio na snazi u vrijeme nastupanja izvršnosti rješenja, odnosno u vrijeme kada je rok zastarjelosti za njihovu naplatu počeo da teče.

Član 120a

Izuzetno od člana 120. ovog zakona, danom stupanja na snagu ovog zakona na poreske obaveze koje su utvrđene, odnosno naložene rješenjem Poreske uprave ili utvrđene na osnovu poreske prijave, a ti poreski akti su postali izvršni prema odredbama Zakona o Poreskoj upravi ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 51/01, 74/04, 2/05, 96/05, 75/06, 112/07 - P rečišćeni tekst, 22/08 i 34/09), primjenjuju se rokovi o zastarjelosti propisani ovim zakonom.

Prijava za evidenciju imovine i obaveza

Član 121

(1) Fizička lica i sa njima povezana fizička lica koja učestvuju neposredno ili posredno u kontroli pravnog lica, kao i fizička lica koja obavljaju samostalnu djelatnost i sa njima povezana fizička lica dužna su da u roku od četiri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona podnesu Poreskoj upravi prijavu za evidenciju ukupne imovine i obaveza u zemlji i inostranstvu, sa stanjem na dan 31. decembar 2019. godine.

(2) Fizičko lice učestvuje neposredno ili posredno u kontroli pravnog lica kada to lice posjeduje neposredno ili posredno najmanje 25% akcija ili udjela u tom pravnom licu ili kada to lice ima faktičku mogućnost da kontroliše poslovne odluke pravnog lica.

(3) Lice ima faktičku mogućnost kontrole nad poslovnim odlukama pravnog lica kada lično ili preko povezanih lica:

1) ima ili kontroliše 25% ili više glasačkih prava u privrednom subjektu,

2) ima kontrolu nad sastavljanjem odbora direktora privrednog subjekta,

3) ima pravo na učešće u dobiti privrednog subjekta od 25% ili više,

4) je član porodice lica koje posjeduje neposredno ili posredno najmanje 25% akcija ili udjela u privrednom subjektu ili

5) na drugi način ima faktičku kontrolu nad poslovnim odlukama privrednog subjekta.

(4) Povezano lice sa fizičkim licem je član njegove porodice.

(5) Članovima porodice iz stava 4. ovog člana smatraju se bračni i vanbračni supružnici, djeca i usvojenici, roditelji i usvojioci.

(6) Imovinu i obaveze, u smislu stava 1. ovog člana, čine:

1) nepokretnosti (stan, kuća, poslovna zgrada i prostorije, garaža, zemljište i drugo),

2) akcije, udjeli u pravnom licu i ostale hartije od vrijednosti,

3) oprema za obavljanje samostalne djelatnosti,

4) motorna vozila, plovni objekti i vazduhoplovi,

5) štedni ulozi i gotov novac,

6) druga imovinska prava i

7) sve obaveze poreskog obveznika.

(7) Podaci iz prijave za evidenciju ukupne imovine i obaveza iz stava 1. ovog člana predstavljaju poresku tajnu i prevashodno imaju za cilj otkrivanje i rješavanje pitanja ispravnosti postupanja poreskih obveznika u poštovanju poreskih propisa.

Donošenje pravilnika

Član 122

(1) U roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona Vlada će donijeti Uredbu o rasporedu i namjeni sredstava od troškova postupka prinudne naplate (član 69. stav 3).

(2) U roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, ministar će donijeti:

1) Pravilnik o formi, sadržaju i načinu izrade i objavljivanja izvještaja o radu Poreske uprave (član 12. stav 3),

2) Pravilnik o načinu i postupku vođenja baze podataka i kategorizacije rizičnih uplatilaca doprinosa u Jedinstvenom sistemu (član 15. stav 9),

3) Pravilnik o postupku i načinu primjene indirektnih metoda procjene poreske osnovice (član 27. stav 3),

4) Pravilnik o postupku registracije i identifikacije poreskih obveznika (član 39. stav 3),

5) Pravilnik o načinu i postupku sprovođenja prinudne naplate (član 62. stav 6),

6) Pravilnik o postupku izdavanja certifikata za obavljanje inspekcijskih poslova (član 88. stav 5),

7) Pravilnik o načinu i postupku izvršenja mjere zabrane obavljanja djelatnosti zbog nepodnošenja prijave u Jedinstveni sistem (član 109. stav 6).

(3) U roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, direktor Poreske uprave, uz saglasnost ministra, donijeće:

1) Pravilnik o postupku, načinu i rokovima podnošenja poreskih prijava (član 46. stav 7),

2) Pravilnik o izgledu i načinu izdavanja službene legitimacije i značke ovlašćenim službenim licima Poreske uprave (član 88. stav 6),

3) Pravilnik o načinu i postupku vršenja inspekcijske kontrole (član 90. stav 8).

(4) Do donošenja akata iz st. 1, 2. i 3. ovog člana, primjenjivaće se podzakonski akti koji su bili na snazi u vrijeme stupanja na snagu ovog zakona ako sa njim nisu u suprotnosti.

Pribavljanje certifikata

Član 123

Inspektori Poreske uprave dužni su da pribave certifikat za obavljanje inspekcijskih poslova u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu pravilnika iz člana 88. stav 5. ovog zakona.

Prestanak važenja

Član 124

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o poreskom postupku Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 102/11, 108/11, 67/13, 31/14 i 44/16).

Stupanje na snagu

Član 125

Ovaj zakon se objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srpske", a stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja.